

గీతాంజలి

తెలుగు అనువాదం - వింజమూర్ విజయకుమార్

భారతీయ ఆధ్యాత్మిక భగవదన్వేషణ మార్గాలు మానవ సమాజానికి అయాచితంగా లభించిన అపురూప రత్నాలు.

రవీంద్ర సాహిత్యం, ప్రత్యేకంగా గీతాంజలి, భారతదేశ సాహిత్యానికి ప్రపంచ వాఙ్మయంలో ప్రత్యేక స్థానాన్ని కల్పించడంలో విశేష పాత్ర వహించింది.

రవీంద్రుని గీతాల్లో అంతర్లీనంగా అద్వైత, విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతాలు, మధుర, దాస్య, సఖ్య భక్తి మార్గాలు విశేషంగా దర్శనమిస్తాయి. అంతే కాకుండా, "ఈశావాస్య మిదం సర్వం యత్కించ జగత్" అన్న ఉపనిషద్వాక్యానికి గీతాల రూపాన్ని చేకూర్చాడా అన్నట్టుగా ప్రకృతి అణువణువులోనూ పరమాత్మ స్వరూపాన్ని దర్శించి పాఠకులకు ప్రదర్శిస్తుంది విశ్వకవి గీతాంజలి.

గీతాంజలి చిత్రకారులకు అందమైన ఉద్యానవనం, కవులకు అక్షర స్వర్గం, తాత్వికులకు పరమాత్మ దర్శనం.

నిజానికి ఈ గీతాలు రవీంద్ర కవి తనకొరకు వ్రాసుకొన్నవే కానీ ఆ గీతాల విశ్వజనీనత చేత పాఠకునికి తన హృదయంలోని భావాలు ఎదుట సాక్షాత్కరిస్తాయి.

గీతాంజలిని విశ్వకవి స్వయంగా బెంగాలీ నుంచి ఆంగ్లంలోనికి అనువదించారు. అటుపిమ్మట ఆంగ్లం నుంచి ఎందరో మహానుభావులు తెలుగులో పద్య రూపంలో, వచన కవితల రూపంలో మనకు అందించారు. వారిలో ముఖ్యంగా ప్రఖ్యాత నటులు కీ.శే. కొంగర జగ్గయ్య గారు, కీ.శే. బిలుకమర్తి రామానుజాచార్యులు, శంకరంబాడి సుందరాచారి గారు, గుడిపాటి వెంకటా చలం గార్లు (చలం).

అంతటి మహత్తర కృతిని మళ్ళీ అనువాదం చేయడం సాహసమైనా ఆ ఆలోచన కేవలం భగవద్భక్తల అన్న భావన నన్ను ముందుకు నడిపించింది.

సీస పద్యం తెలుగు భాషకు ప్రత్యేకం అత్యంత సుందరమైనదీ ఆలాపనకు అనువైనదీ కావడం చేత ఆ ఛందస్సును ఎన్నుకోవడం జరిగింది.

ఆచార్య రామచంద్రుడు గారి రచనలు బిలుకమర్తి వారి గీతాంజలి ఆవిష్కరణ, పూజ్యశ్రీ పెండ్యాల సీతారామయ్య గారి కుసుమ హరనాథ భక్తి గీతాలు, పోతన భాగవతమూ నన్ను ఎంతో ప్రభావితం చేసిన కృతులు, ఈ మహా

కవుల భావనా సౌకుమార్యము రచనా ప్రౌఢిమ వాటిని చదివినప్పుడల్లా నాకు అత్యంత ఉత్సాహాన్ని ఆనందాన్ని కలుగజేస్తాయి. అందువల్ల ఆ మహా కవుల పదాలు భావనలు ఈ పద్యాల్లో అగుపించడం వారి రచనల పట్ల నాకున్న ఆకర్షణ, అభిమానం మాత్రమే.

ఎందరో మహానుభావులు గురుదేవుల నుండి బెంగాలీ గీతాంజలిని దత్తత తీసుకొని తమ పుత్రికగా ప్రేమనందించి తమదైన భాషలో అనేక దశాబ్దాలుగా పెంచుకున్నారు. ఆ మాహాకవులు పూజించిన అక్షరసుమాల గంధాన్ని ఆపూణించి ఆనందించి, విశ్వకవి తాను స్వయంగా చేసిన అంగ్లానువాదాన్ని అలతిపదాలతో వ్రాసిన ఈ పద్యాల్లో దోషాలు ఏవైనా దొర్లి ఉంటే సహృదయిలైన తెలుగు పాఠకులు పెద్ద మనసుతో స్వీకరించి ఆ గీతసుమగంధాన్ని ఆస్వాదించగలరని భావిస్తూ...విశ్వకవికి నా అక్షర సుమాంజలులు సమర్పిస్తున్నాను :

సీ. గరికపై కదలాడు గాలి సుగంధమ్ము,

కర్నకుల నుదుటి ఘర్మ జలము

అడవిపూవుల తేనె, కడలి యలలపాట

పరమాత్మకై యార్తి, ప్రకృతి శక్తి

గహనమౌ భావాలు, కనరాని లోకాలు

కనువిందు చేయునీ కావ్య రీతి

విశ్వనాథునునికి విశ్వమ్ములోగాంచి

విశ్వకవిగ నీవు పేరు పొంది

అ. భరత జాతి ఖ్యాతి ధరణిలో వెలుగగా

కావ్య రచన జేయు కవివరేణ్య

నిలుచు నీదు కవిత నిత్యమై సత్యమై

అంజలి ఘటియింతు నందుకొనుము

1

THOU hast made me endless, such is thy pleasure. This frail vessel thou emptiest again and again, and fillest it ever with fresh life. This little flute of a reed thou hast carried over hills and dales, and hast breathed through it melodies eternally new.

At the immortal touch of thy hands my little heart loses its limits in joy and gives birth to utterance ineffable. Thy infinite gifts come to me only on these very small hands of mine. Ages pass, and still thou pourest, and still there is room to fill.

సీ. చిన్ని వెదురు నను, చేత కోసల త్రిప్పి

కొత్త పాటలు నేర్పి గొప్ప జేసి,

అవధిలేకను జేతువానందమది నీకు

శిఖిల కలశమందు సుధలు నింపి

ఉజికిపొంగును మనమ్ముడుగుచేప్పలు, నీదు

అమృతహస్తము నన్ను నిమిరి నంత

ఊపిరందుకొనె నేడుల్లమందున నేదొ
అవ్యక్త భావమ్ము లక్షరముగ

ఆ. అఖల దాతవీవు, సకలమీయ గలవు
పట్టు కొనగ నాకు, ప్రజ్ఞ లేదు!
ఎన్ని మార్లు నాకు నెంతయిచ్చిన వీవు
కొరత మిగిలిపోవు కొంత నాకు

2

WHEN thou commandest me to sing it seems that my heart would break with pride;
and I look to thy face, and tears come to my eyes.

All that is harsh and dissonant in my life melts into one sweet harmony - and my
adoration spreads wings like a glad bird on its flight across the sea.

I know thou takest pleasure in my singing. I know that only as a singer I come before
thy presence.

I touch by the edge of the far spreading wing of my song thy feet which I could never
aspire to reach.

Drunk with the joy of singing I forget myself and call thee friend who art my lord.

సీ. అనతిచ్చితివీవు గానమ్ము సేయంచు,
అతిశయమ్మున గుండె అదుపు తప్పె
కరుణతో ననుజూడ కన్నీరు యేరులై,
కలనత్వమంతయు కరగి పోయె
నీరంద్రమున దేలి నీలాభ్ర వీణలో
లివ్వుమనుచు సాగు గువ్వ నైతి

నాదుగానము నీకు మోదమని తెలియు
గాయకునిగ నాదు గరిమ దెలియు

ఆ. మనసు చేర లేని ఘనమైన పదసీమ
పాటనాలపించి బడసినాను!
మత్తు లోన బడితి మరచిపోతిని స్వామి
నేస్త మనుచునెంచి, నిఖల ప్రభుని!

3

I KNOW not how thou singest, my master! I ever listen in silent amazement.

The light of thy music illumines the world. The life breath of thy music runs from sky to sky.

The holy stream of thy music breaks through all stony obstacles and rushes on. My heart longs to join in thy song, but vainly struggles for a voice.

I would speak, but speech breaks not into song, and I cry out baffled.

Ah, thou hast made my heart captive in the endless meshes of thy music, my master!

సీ. ఎటుల పాడెదవు నీవెరుగనైతిని ప్రభూ!

అటులె విందు, కనులనప్పగించి!!!

విశ్వమంతయు నింపు వెలుగుతో నీపాట!

గగనమ్ముల కల్పు, గాన ఫణితి!

గండశిలల తొలిచి, గంగయై పారు, నీ

సంగీత సరితలీ సకల భువిని!

కోరుకొందును, ప్రభూ, గొంతుకల్పగ నీతొ,

శుష్కమైన గళము, సుంత రాదు!!

ఆ. పాట పాడ దలతు, పలువిధముల, కాని
పెదవి నుండి పెగలు పేద ధ్వనులె!!
కట్టి వైచె నిటుల కమనీయగానమ్ము
పట్టుబడితి, స్వామి! పరవశమున!!

4

LIFE of my life,

I shall ever try to keep my body pure, knowing that thy living touch is upon all my limbs.

I shall ever try to keep all untruths out from my thoughts, knowing that thou art that truth which has kindled the light of reason in my mind.

I shall ever try to drive all evils away from my heart and keep my love in flower, knowing that thou hast thy seat in the inmost shrine of my heart. And it shall be my endeavour to reveal thee in my actions, knowing it is thy power gives me strength to act.

నాలోని ప్రాణమా!!

సీ. నామేని గంధమై, నను వీడవనుచు, నా
దేహమ్మునుంతు నీ దేవళముగ!!

సత్యమ్ము నీవని, జ్ఞానబీప్పుడవనీ
బొంకు చేరక జూతు బుద్ధిలోన!

హృదయ పీఠము నేలు సదయుండవని యెంచి
చేరనీయనెపుడు చెడు తలపుల

నీ పాదముల చెంత నిలచు పుష్పము వలె,
మలిన రహితముగా, మనసునుంతు

ఆ. నిన్ను తెలియ జేతు, నన్ని కర్మలయందు
కర్మజేయు బలము గలిపెదీవె
కార్య కారణముల కర్తవీవె, ప్రభూ
అన్ని నీవె స్వామి అంత నీవె!

5

I ASK for a moment's indulgence to sit by thy side. The works that I have in hand I will finish afterwards.

Away from the sight of thy face my heart knows no rest nor respite, and my work becomes an endless toil in a shoreless sea of toil. To-day the summer has come at my window with its sighs and murmurs; and the bees are plying their minstrelsy at the court of the flowering grove.

Now it is time to sit quiet, face to face with thee, and to sing dedication of life in this silent and overflowing leisure.

నీ. కరువు తీరగ ఒక, క్షణము నీమ్రాల, నే
గడుపుకోరిక నేడు, అడిగెదోయి!

లోక వ్యాజ్యములను చేకొనెద పిదప,
దర్శనమ్మును జేసి, తనివితీర!

నిన్ను చూడని నాడు, నిలవలేదు మనం
బవభిలేని శ్రమలె, అనుదినమ్ము

కొలువుదీరె విరులు కలగానము వినగ
బృందగానముసేయ భృంగ తతులు

ఆ. సమయమిదియె! నీదు, సముఖమ్మున నిలిచి,
ఎదను మెదలు భావ మెరుక జేయ
ఎవరు లేని చోట ఏకాంతమందు, నా
హృదయ గీతి వినుము మదిని స్వామి!

6

PLUCK this little flower and take it, delay not! I fear lest it droop and drop into the dust.

It may not find a place in thy garland but honour it with a touch of pain from thy hand and pluck it.

I fear lest the day end before I am aware, and the time of offering go by.

Though its colour be not deep and its smell be faint, use this flower in thy service and pluck it while there is time.

సీ. బిన్నిపూవే యిది చేకొనుము త్వరగా
మట్టి లోన బడిన వట్టిదాను!

జాగుసేయకు స్వామి సమయమెంతయొ లేదు
మాసిపోక మునుపె కోసికొనుము!

కంఠమాలిక నుండ కలదొ లేదో ప్రాప్తి
చేతద్రుంచిన చాలు ప్రీతి బడయు!

కనుగప్పి కాలమ్ము కరగిపోవ దొడగె
అల్పంచుకొనువేళ నందగలనా?

వన్నె తరిగి కొంత వడలెనేమో! దీని,
సౌరభమ్ము సుంత సడలెనేమొ!

అసువులారు మునుపె అందుకొనుము స్వామి!
వరమునిమ్ము స్వామి కరుణతోడ!!!

7

MY song has put off her adornments. She has no pride of dress and decoration.

Ornaments would mar our union; they would come between thee and me; their jingling would drown thy whispers.

My poet's vanity dies in shame before thy sight. O master poet, I have sat down at thy feet.

Only let me make my life simple and straight, like a flute of reed for thee to fill with music.

సీ. మెరుపుహంగులు వీడి, మేన భూషలు మాని

నిను మరుగుపరచు, నిధుల విడచి,

నిజరూపమున నిల్చె నీమ్రోల నాపాట

అతిశయమ్ము గొలుపు అన్ని వీడి!!

కంకణ క్వణనమ్ము కలిగించు నవరోధ

మొంటిగా నా తోడ ఊసులాడ!!

మాట మరతు నీదు పాట వినుచు స్వామి,

గర్వమణగి పోవు కవిగ నాకు!!

ఆ. చేరి నీ పదముల కూరుచుంటిని స్వామి,

అడవి వెదురు వోలె అణగి మణగి!

అధర సుధలు నింపి ఆలపించగదోయి,

మధుర గీతములను మనసు నిండ!

8

THE child who is decked with prince's robes and who has jewelled chains round his neck loses all pleasure in his play; his dress hampers him at every step.

In fear that it may be frayed, or stained with dust he keeps himself from the world and is afraid even to move.

Mother, it is no gain, thy bondage of finery, if it keeps one shut off from the healthful dust of the earth, if it robs one of the right of entrance to the great fair of common human life.

సీ. రత్నభూషణులు దాల్చు, రాకుమారు డెటుల
ఆటనాస్వాదించు నేటి వద్ద?

పరుగుపందెము లోన బంధించునే యవి!
తోటి వారిని గూడి ఆడునెటుల??

మహారాజు వేషమ్ము మాసిపోవుననుచు
అడుగువేయ వెరచు నడుగడుగున !!

ఆరోగ్యమునొసగు అవసరీ సుగంధమ్ము
నగల జుట్టితివమ్ము! న్యాయమేన!!!

అ. ప్రకృతి మాత యొడిని పరవశింపగనిమ్ము!

లోటు రాదు వాని భీటు కేమి!!
మట్టిలోన బుట్టు మణులకట్టెదవేల?
ఆదమరచి వాని నాడనీక!!!

9

O FOOL, to try to carry thyself upon thy own shoulders! O beggar, to come to beg at thy own door! Leave all thy burdens on his hands who can bear all, and never look behind in regret.

Thy desire at once puts out the light from the lamp it touches with its breath. It is unholy - take not thy gifts through its unclean hands. Accept only what is offered by sacred love.

సీ. బరువు మోసెద వేల! తిరిపెమ్మునకిటుల

నీదు వాకిట నిల్చి నిన్ను నీవె!!

ఉన్నత్తుడవయి నీయునికి మరచిపోయి

లోనయున్న ప్రభుని కాన వేమి!

సంశయమ్మును వీడి సర్వమ్ము భరియించు

ప్రభునిపై భారమ్ము వదలు!! / నీదు,

ఉచ్చాసమును సోకి ఉల్లమందున జ్యోతి,

మలగిపోవును కోర్కె మలినమైన!

అ. కలుష మనము జేయు, కానుకల విషము,

తీసికొనకు వారి తెలిసి తెలిసి!

హృదయమందు ప్రేమ మధురామృతము జేయు

ఫలము చిన్న దైన బడయుమోయి!!

10

HERE is thy footstool and there rest thy feet where live the poorest, and lowliest, and lost.

When I try to bow to thee, my obeisance cannot reach down to the depth where thy feet rest among the poorest, and lowliest, and lost.

Pride can never approach where thou walkest in the clothes of the humble among the poorest, and lowliest, and lost.

My heart can never find its way to where thou keepest company with the companionless among the poorest, the lowliest, and the lost.

సీ. నీపాద పీఠమ్ము నిరతమ్ము విలసిల్లు,
నిరుపేద ప్రజలదౌ నిలయమందు!!

మలినాంబరములతో బలహీనుల నడుమ,
వనియింతువు నీవు వారి వలెనె!!

సాష్టాంగముల జేతు సముఖమ్మున ప్రభూ!
అందుకోగలనంచు అంఘ్రియుగము!

"ఆడంబరము యెప్పు డచటనిలువగలే"
దనెడి సత్యమునెన్న, నంధురీతి!!

ఆ. గర్వమతిశయించు కఠినాత్ముడను నేను,
దీన హీన జనుల రేని వీవు!
వదలవైతి నేను హృదయ మానిష్యము,
చేరుటెటుల స్వామి కోరి నిన్ను!!!

LEAVE this chanting and singing and telling of beads! Whom dost thou worship in this lonely dark corner of a temple with doors all shut? Open thine eyes and see thy God is not before thee! He is there where the tiller is tilling the hard ground and where the

path-maker is breaking stones. He is with them in sun and in shower, and his garment is covered with dust.

Put off thy holy mantle and even like him come down on the dusty soil!

Deliverance? Where is this deliverance to be found? Our master himself has joyfully taken upon him the bonds of creation; he is bound with us all forever.

Come out of thy meditations and leave aside thy flowers and incense!

What harm is there if thy clothes become tattered and stained? Meet him and stand by him in toil and in sweat of thy brow.

సీ. అంధకారము నిండు ఆలయమ్మును మూసి,
జరుపుటేలా నీవు జపతపముల!!

కనులు తెరచి గాంచు!! గండశిలలు దొల్చు
కర్షకాళిని గూడి కలడు స్వామి!!

ఎదుటయున్న ప్రభుని వెదికేవు కనుమూసి
మోకరిల్లెదవీవు మోక్షమడిగి!!

సృష్టికార్యముజేయ ఇష్టపడుచు స్వామి
బంధనమ్ముల తానె బడెను కాద!

ఆ. ముక్తి కొరకు నీదు రిక్త పూజలు మాని
కష్ట పడగదోయి కండలరుగ
ఘర్షణలము చిందు కనుబొమ్మల నడుమ
అపుడు కాంచ గలవు అఖిలప్రభుని!!

12

THE time that my journey takes is long and the way of it long. I came out on the chariot of the first gleam of light and pursued my voyage through the wildernesses of worlds leaving my track on many a star and planet.

It is the most distant course that comes nearest to thyself, and that training is the most intricate which leads to the utter simplicity of a tune.

The traveller has to knock at every alien door to come to his own, and one has to wander through all the outer worlds to reach the innermost shrine at the end.

My eyes strayed far and wide before I shut them and said "Here art thou!" The question and the cry "Oh, where?" melt into tears of a thousand streams and deluge the world with the flood of the assurance "I am!"

సీ. తొలివెల్గు రథముపై అలుపెరుగని యాత్ర

చేయుచుంటిని నేను రేయిపవలు

గగనాల బ్రమియించి గ్రహతారకలపై

అడుగుజాడలువైచి కడచి పోదు

ప్రభునిజేర్యేడి త్రోవ బహుదూరమైతోచు

చేరువగా చేయు చివరకదియె

పరదేశమున, తట్టు, పాంథుండు ప్రతియిల్లు

తనగేహమును జేరు మునుపు! అటలె,

ఆ. తిరుగ వలెనతండు ధరనంతయు, హృదయ

మందిరమున ప్రభుని పొందువరకు!!!

కణకణమున యతని యునికీనాస్వాదింబి
కరగి పోయి స్వామి కరుణలోన,

ఆ. కలయ జూచి అపుడు కన్నీటి ధారలన్
"ఎచట యుంటి వయ్య యిన్ని నాళ్ళు"
అనెడి నా పిలుపున కాశ్వాసముగ, నిల్యె
"నేను" అనుచు వాక్కు నిశ్చయముగ.

13

THE song that I came to sing remains unsung to this day.

I have spent my days in stringing and in unstringing my instrument. The time has not come true, the words have not been rightly set; only there is the agony of wishing in my heart.

The blossom has not opened; only the wind is sighing by.

I have not seen his face, nor have I listened to his voice; only I have heard his gentle footsteps from the road before my house.

The livelong day has passed in spreading his seat on the floor; but the lamp has not been lit and I cannot ask him into my house.

I live in the hope of meeting with him; but this meeting is not yet.

సీ. మనసునూగెడు పాట వినిపించనేలేదు
నేటి వరకు స్వామిసీదు యెదుట
పల్లవే సరిపోదు పదములే బిక్కవు
తీవెలన్ సరిజేయ దినము గడచె

హృదయవేదన పెంచి కదిలె సమీరమ్ము
వికసించనే లేదు విరుల వనము

పలుకువిన్నదిలేదు వదనమ్ము గనలేదు
కాలిసవ్వడి వింటి గడప ముందు

ఆ. సంధ్యవేళ దాటె సమకూర్చ పీఠమ్ము,
దీపమొదవ లేదు దేవ!! నీకు!!
ఎటుల పిలుతు నిన్ను ఇంటిలోనికిపుడు!
నిన్నుగలియు నాశ నిలిచి యుంటి!

14

MY desires are many and my cry is pitiful, but ever didst thou save me by hard refusals; and this strong mercy has been wrought into my life through and through.

Day by day thou art making me worthy of the simple, great gifts that thou gavest to me unasked - this sky and the light, this body and the life and the mind - saving me from perils of overmuch desire.

There are times when I languidly linger and times when I awaken and hurry in search of my goal; but cruelly thou hidest thyself from before me.

Day by day thou art making me worthy of thy full acceptance by refusing me ever and saving me from perils of weak, uncertain desire.

సీ. అంతునెరుగవు నిన్నడుగు కోర్కెలు, వారి
నిరసించి రక్షింతు నిరతమీవు!!

అడుగకనే యిత్తువర్ణునిగా జేసి,
వేలకాంతుల నింగి, విరుల వనము!!

తనువు, మనసు, బుద్ధి దయతోడ సమకూర్చి
విషయవాంఛల వలను విరిచెదీవు

వడిగ పరుగుదీతు, ప్రభు! , నిన్ను వెదుకంగ
కనుగప్పి దాగేవు కరుణ మాని

ఆ. దిన దినమ్ము నన్ను తీర్చిదిద్దుచు నాకు
లావు నిచ్చెదవు నిరాకరించి
సార రహితమైన స్వార్థమ్ము పరిమార్చి
పాత్రతిత్తు వోయి పరమ కృపతో!!

15

I AM here to sing thee songs. In this hall of thine I have a corner seat. In thy world I have no work to do; my useless life can only break out in tunes without a purpose.

When the hour strikes for thy silent worship at dark temple of midnight, command me, my master, to stand before thee to sing. When in the morning air the golden harp is tuned, honour me, commanding my presence.

సీ. ఆలపించగ పాట అరుదెంచితిని ప్రభూ!
ఒకమూల కూర్చుండి ఊరకుంటి!!

గాంధర్వమున పట్టుగల గాయకులమధ్య,
వినిపించగా లేను వెణ్ణి పాట!!

అర్ధరాత్రి ఘడియ, అడవి కోవెల లోన,
ఏకాంత ముగ నీదు ఎదుట నిలుతు!!

ఆనతివ్యము ప్రభూ! గానమ్ము సేయగా!
నిదురదేలుచు నుండ నిఖిల జగము!!

ఆ. సుప్రభాత వేళ శుకపికములు జేయు,
కలరవముల నడుమ కరగి పోయి,
అప్పుడు యిత్తు నేను ఆనందముప్పొంగ
హృదయ గీతి నీదు పదములందు

16

I HAVE had my invitation to this world's festival, and thus my life has been blessed.
My eyes have seen, and my ears have heard.

It was my part at this feast to play upon my instrument, and I have done all I could.

Now, I ask, has the time come at last when I may go in and see thy face and offer
thee my silent salutation?

విశ్వగాన సభకు పిలుపునందెను నేడు,
బ్రతుకు ధన్యమయ్యె వరము బడసి !!
వేడుకలను గంటి వింటినెల్లరుపాడ,
వాద్యకరుని నాదు పాత్ర ముగిసె!!

యిప్పుడు వేచి యుంటి ఏకాంత సేవకై,
సమయ మిదియొ కాదో సముఖమునకు?
తనివితీర జూచి తరలిపోదును స్వామి,
కరుణనాజ్ఞ నిమ్ము తెరను తీయ!!

17

I AM only waiting for love to give myself up at last into his hands. That is why it is so
late and why I have been guilty of such omissions.

They come with their laws and their codes to bind me fast; but I evade them ever, for I am only waiting for love to give myself up at last into his hands. People blame me and call me heedless; I doubt not they are right in their blame.

The market day is over and work is all done for the busy. Those who came to call me in vain have gone back in anger. I am only waiting for love to give myself up at last into his hands.

సీ. వేచియుంటినిచట ప్రేమ కొరకు, నన్ను

అర్పించుకొనుటకై అతని మ్రోల!

ఆలస్య కారణమ్మందు కొరకె, నాదు

తప్పిదమ్ములు యన్ని దాని కొరకె!

పట్టిబంధింతురు పలుశాసనములతో,

దక్కియందునువాని బిక్కు బడక !!

నియమరహితుడంచు నిందించు లోకమ్ము

తరబిజూచిన వారి తప్పులేదు

ఆ. వెలిసిపోయె హోరు విపణిపీఠని, వేగి-

యేగిరంత నన్ను ఎరుగు వారు

అర్పణమ్ము జేయ అతనికరములందు

వేచియుంటి నేను ప్రేమ కొరకు !!!

18

CLOUDS heap upon clouds and it darkens. Ah, love, why dost thou let me wait outside at the door all alone?

In the busy moments of the noontide work I am with the crowd, but on this dark lonely day it is only for thee that I hope.

If thou showest me not thy face, if thou leavest me wholly aside, I know not how I am to pass these long, rainy hours.

I keep gazing on the far away gloom of the sky, and my heart wanders wailing with the restless wind.

సీ. నీలిమేఘపు ఛాయ నింగియంతట నిండె,

చీకటి రేఖలు చిక్కనయ్యె!!

వాకిట నిలబడి ఏకాకినై యుంటి,

యేలనోయీ ప్రియా జాలమింత!!

జనుల సందడిలోన దినమెటులో నేను,

కార్యమగ్నునగుచు గడుపుకొందు!

ముసురు మబ్బులు నిండు మసక చీకటి లోన,

మనసు నిన్నేకోరు మరల మరల!

ఆ. వానవేళ నీదు వదనమ్ము కనలేక,

ఎటుల మనుటో నేను ఎరుగనోయి!

గాలితెరల గూడి కదలిపోవు మనసు,

నిలచి జూతు క్రుంగు నింగి వంక!!!

19

IF thou speakest not I will fill my heart with thy silence and endure it.

I will keep still and wait like the night with starry vigil and its head bent low with patience.

The morning will surely come, the darkness will vanish, and thy voice pour down in golden streams breaking through the sky.

Then thy words will take wing in songs from every one of my birds' nests, and thy melodies will break forth in flowers in all my forest groves.

సీ. మాట మానెదవేని, మదిని నీ మౌనమ్ము
నిలిపికొందును స్వామి! పలుకు మాని!!

నడిరేయి నక్షత్ర నయనాల నింగినై
తలవంచి నిలిచుండు తాల్మి గొనుచు

అంధకారము నంతమొందించి, ప్రభలతో
ఉదయకాంతులు నిండు ఉర్వియందు

గగనాల భేదించి, కనకధారగ పారు
నీదు సంగీతమ్ము నిఖిలమంత!!

ఆ. పదములన్ని చేరి, పక్షి రెక్కల పైన,
మధుర గానమగుచు మారు మ్రోగు!!
గాలిలోన దేలు, గాన మాధుర్యమ్ము
మురిసి నవ్వు నాదు విరుల వనము!!!

20

ON the day when the lotus bloomed, alas, my mind was straying, and I knew it not.
My basket was empty, and the flower remained unheeded.

Only now and again a sadness fell upon me, and I started up from my dream and felt a
sweet trace of a strange fragrance in the south wind.

That vague sweetness made my heart ache with longing and it seemed to me that it
was the eager breath of the summer seeking for its completion.

I knew not then that it was so near, that it was mine, and that this perfect sweetness had blossomed in the depth of my own heart.

సీ. వికసించె కమలమ్ము, ఒకనాటి ఉదయమ్ము,
మతిమాలి కననైతి మరపునుండి!!!!

వట్టిదౌ పూసజ్జ పట్టి తిరుగుచుంటి,
ఎదుటనున్న సుమము వదలివైచి!!!

కలతనిదుర లోన కలనుండి మేల్కొంటి,
మలయ సమీరమ్ము పలకరింప,

హృదయవేదన పెంచు మధురగంధము తోచె,
ఉద్యిగ్న గ్రీష్మంపు ఊపిరులుగ!!

ఆ. ఎచట నుంచి వచ్చెనీ సుగంధమ్ముని
ఎరుగ నైతినపుడు ఎఱుక లేక!!!
ఇప్పుడు తెలిసికొంటి ఎదలోతులన్ పూచు
సౌమనస్య కలిత సౌరభముగ

21

I MUST launch out my boat. The languid hours pass by on the shore – Alas for me!

The spring has done its flowering and taken leave. And now with the burden of faded futile flowers I wait and linger.

The waves have become clamorous, and upon the bank in the shady lane the yellow leaves flutter and fall. What emptiness do you gaze upon!

Do you not feel a thrill passing through the air with the notes of the far away song floating from the other shore?

సీ. గడచిపోయె ఘడియ, పడవ బీయగవలె,
కాలమ్ము రిత్తగా కదలి పోయె!!

తనకార్యము జేసి తరలె ఆమని, నాకు,
వడలిన పూలను వదలి వైచి!

అలల హోరు పెరిగె, జలధి తీరమ్ములో,
ఎండిన పత్రమ్ము లెగిరిపడెను!

చూపు నిల్చెద వహో! శూన్యమ్ములోనీవు!
కనువిప్పి ఒకసారి కడలి వైపు

ఆ. అలల తెరల పైన హాయిగొలిపి వీచు,
గాలి సంగతులను కాంచవోయి!
ఒడలు పుల్కరించు పడిలేచు అలపాట
వినుచు తనివితీర మనగదోయి!!!

22

IN the deep shadows of the rainy July, with secret steps, thou walkest, silent as night, eluding all watchers.

To-day the morning has closed its eyes, heedless of the insistent calls of the loud east wind, and a thick veil has been drawn over the ever-wakeful blue sky.

The woodlands have hushed their songs, and doors are all shut at every house. Thou art the solitary wayfarer in this deserted street. Oh my only friend, my best beloved, the gates are open in my house – do not pass by like a dream.

సీ. వానమబ్బులు నిండు వర్షంపు ఋతువులో

సద్గుణచేయని ముగ్ధ శార్వరివలె

పరుల కంటబడక ప్రచ్ఛన్నముగ నీవు

అడుగులో అడుగేసి నడతువోయి

నీలినంగిని కప్పి నిద్దరోయెను పాడ్డు

ప్రాకృవన సడుల పట్టిలేక

కొండకోనలు అన్ని, కోయనుటన్ మానె

నిదురలోనికి జారె, నిఖల జగము!

ఆ. ఒంటిగా నడిచెద వెందుకోయి సఖా!

నీవు తక్క నాకు నేస్తులెవరు?

తెరచియుంటి తలుపు! పరచి నా హృదయమ్ము

జారి పోకుమోయి స్వప్నమటుల!

23

ART thou abroad on this stormy night on the journey of love, my friend? The sky groans like one in despair.

I have no sleep tonight. Ever and again, I open my door and look out on the darkness, my friend!

I can see nothing before me. I wonder where lies thy path!

By what dim shore of the ink-black river, by what far edge of the frowning forest, through what mazy depth of gloom art thou threading thy course to come to me, my friend?

సీ. కల్లోలితంబైన కటికబీకటి లోన

నిస్సహాయగ నింగి ఉప్పురనగ

యేదూర దేశమ్ము నేగినావో సఖా

ప్రేమకొరకు నీవు వెదకి వెదకి

కంటిమీద కునుకు క్షణమైన లేక, నే

మరల మరల జూతు తెరచి తలుపు

కన్ను లెదుట నిల్చు గాఢాంధకారమ్ము!

ఎచటయుంటివి ప్రభూ! ఎరుగనైతి!!!

ఆ. చిక్క నైన అడవి చిమ్మ బీకటి కోన

పారు నీలి నదపు తీరమందు

అల్లు చుంటి వోయి అదృతమ్ముగు దారి

ఇరువురెదల నడుమ నిరతమీవు

24

IF the day is done, if birds sing no more, if the wind has flagged tired, then draw the veil of darkness thick upon me, even as thou hast wrapt the earth with the coverlet of sleep and tenderly closed the petals of the drooping lotus at dusk.

From the traveller, whose sack of provisions is empty before the voyage is ended, whose garment is torn and dust-laden, whose strength is exhausted, remove shame and poverty, and renew his life like a flower under the cover of thy kindly night.

సీ. పగటికార్యములన్ని ముగిసిపోయిన యంత,

అలసినానని గాలి, తెలిపినంత,

పాడి పాడి పికము గూడుచేరిన వేళ,

నిదుర పొరను పృథ్వి నింబినట్లు,

కొలను తామర కండ్లు మెలమెల్లగా మూసి
కలల లోకము లోన నిలిపినట్లు

కాటుక బీకట్లు, కప్పు, నాపై కూడ
మనవిజేతును మాట వినుము స్వామి!

ఆ. వలువ మాసి పోయి వనరులన్నియు దీరి
బిక్కి, బడలి, లోన సిగ్గుపడుచు
నీదు ద్వారమందు నిలుచుపాంధుని! ప్రభూ,
ప్రాద్దుపాడుచు మునుపె బ్రోవుమయ్య!

25

IN the night of weariness let me give myself up to sleep without struggle, resting my trust upon thee. Let me not force my flagging spirit into a poor preparation for thy worship.

It is thou who drawest the veil of night upon the tired eyes of the day to renew its sight in a fresher gladness of awakening.

నీవు పజ్జ నుండ నిశ్చింతగా నేను
కనులు మూసుకొందు కలత వీడి
పేదపూజ కొరకు పెత్తనమ్ములు మాని
నన్ను అప్పగించి మిన్నకుందు!!

అలయు కనుల పైన యామిసీ పటలమ్ము
పరతువోయి నీవు పరమదయతో
కొత్త చూపు తోడ నెత్తావులన్ చల్లు
ప్రకృతి మాత యొడిని పరవశింప

26

HE came and sat by my side but I woke not. What a cursed sleep it was, O miserable me!

He came when the night was still; he had his harp in his hands, and my dreams became resonant with its melodies.

Alas, why are my nights all thus lost? Ah, why do I ever miss his sight whose breath touches my sleep?

సీ. గాఢ నిదురలోన కలల మునిగి యుంటి

ప్రక్కనున్న ప్రభుని పట్టి లేక!!!

ఎంతనిర్భాగ్యుండ ఎంతవెలినో నేను

అమృత ఘడియలందు అలసియుంటి!!!

అరుదెంచె ప్రభు తాను, అర్ధరాత్రమునందు,

అద్భుతమ్ముగు రాగ మాలపించి!!

రాగరంజితముగ సాగె నా స్వప్నమ్ము

కలల లోకమునుండి కదలకుంటి

ఆ. వట్టివయ్యె నయ్యె! ఇట్టి రాత్రులు యెన్నో

చెంతనున్న అతని చేరలేక

శ్వాస లోన నిండు స్వామినే చూడకన్

వ్యర్థ మైన బ్రతుకు బ్రతుకుచుంటి

27

LIGHT, oh where is the light? Kindle it with the burning fire of desire!

There is the lamp but never a flicker of a flame, – is such thy fate, my heart! Ah, death were better by far for thee!

Misery knocks at thy door, and her message is that thy lord is wakeful, and he calls thee to thy love-tryst through the darkness of night.

The sky is overcast with clouds and the rain is ceaseless. I know not what this is that stirs in me, – I know not its meaning.

A moment's flash of lightning drags down a deeper gloom on my sight, and my heart gropes for the path to where the music of the night calls me.

Light, oh where is the light! Kindle it with the burning fire of desire! It thunders and the wind rushes screaming through the void. The night is black as a black stone. Let not the hours pass by in the dark. Kindle the lamp of love with thy life.

సీ. ఏది దీపమ్మేది! ఎందుంచితో కదా!

జ్వలియించు ఆర్తితో వెలగనిమ్ము!!

వట్టి ప్రమిద కన్న మట్టి జేరుటమేలు!

తలరాత కాబోలు తరచి జూడ!!

తలుపుతట్టి తెలిపె దౌర్భాగ్యమీనాడు

నైరాశ్యమేలంచు నన్ను గాంచి -

"వేలకనులతోడ వేచియుండె ప్రభువు,

నీదు ప్రేమ కొరకు నిరత" మనుచు

ఆ. గగనభాగ మంత కప్పివేసెను మబ్బు,

వర్షధార నిండె వసుధ యంత!!

మనసులోన యేదో మథనమ్ము కొనసాగె,

ఇట్టిదనుచు నేను యెరుగ నైతి!!

ఆ. కనులు చెదరి పోవు కాంతిపుంజమొకటి,
అరనిమిషము నన్ను అంధు జేసె!!
వెదకసాగె నాదు హృదయమ్ము రేయి, తా
నాలపించు గీతి ఆత్రపడుచు!!

ఆ. నల్లరాతి నింగి నలువైపులుండనీ
అంధకార మందు అలమటేల?
ప్రేమ జ్యోతి నింపు వేలదివ్వెలకాంతి
తీసివేయునోయి తిమిరమంత!!!

28

Obstinate are the trammels, but my heart aches when I try to break them. Freedom is all I want, but to hope for it I feel ashamed.

I am certain that priceless wealth is in there, and that thou art my best friend, but I have not the heart to sweep away the tinsel that fills my room.

The shroud that covers me is a shroud of dust and death; I hate it yet hug it in love.

My debts are large, my failures great, my shame secret and heavy; yet when I come to ask for my good, I quake in fear lest my prayer be granted.

సీ. కఠినమీ సంకెళ్ళు కట్టునా హృదయమ్ము
గుండె పగిలిపోవు కోసినంత

కోరి స్వేచ్ఛకు నేను గొంతుపగిలి యేడ్చి
సిగ్గుతో తలవంతు చేరినంత

ఐశ్వర్యముల నిచ్చు ఆప్తమిత్రుడవీవు
వట్టికుండల, నేను, వదల నైతి

మరణమన్న వలువ వెరబి వద్దంచునే
మరల మరల మార్చి మురిసి పోదు

ఆ. తీరి పోని ఋణము కోరినంతగలదు
గెలుపు అన్నదెపుడు తెలయలేదు
అన్ని తీర్పు ముక్తి అడిగినీ యెదుటనే
వరము నిత్తు వనుచు వణికి పోదు

29

HE whom I enclose with my name is weeping in this dungeon. I am ever busy building this wall all around; and as this wall goes up into the sky day by day I lose sight of my true being in its dark shadow.

I take pride in this great wall, and I plaster it with dust and sand lest a least hole should be left in this name; and for all the care I take I lose sight of my true being.

సీ. నామ రూపములిచ్చి నాల్గుగోడల మధ్య
వగచు వీనినటులె వదలి వైచి

కప్పపడుచు చుట్టు, కట్టితీ హర్షము
ఆకాశమంటగా అహరహమ్ము

నింగి చేరిన గోడ నీడలో కోల్పోతి
నాదు సహజరూప మాదమరచి

గర్వపడితినేను గగనమంటిన సౌధ
రాజసమ్మును జూచి రోజు రోజు

ఆ. ఇటుక ఇటుక పేర్చి ఎంతయో ప్రేమతో
కట్టుకున్న ఇంటి గదుల నడుమ

కానలేక నన్ను కన్నీరు నింబితిన్
నిలయ ద్వారమందు కలయ జూచి

30

I CAME out alone on my way to my tryst. But who is this that follows me in the silent dark?

I move aside to avoid his presence but I escape him not.

He makes the dust rise from the earth with his swagger; he adds his loud voice to every word that I utter.

He is my own little self, my lord, he knows no shame; but I am ashamed to come to thy door in his company.

సీ. సడిలేని సంధ్యలో, సఖుని జేర, వడిగ,
ఏకాంతముగ నేను, యేగుచుంటి

నావెంట ఎవరాకో! నడచివచ్చెడి వారు!!
వెలుతురణగి పోవ తెలియకుంటి!

తప్పించుకొన జూచి దారినిచ్చితి నేను
వెంబడించు నటులె వింతగతడు!!

పెదవి విప్పగ నేను, రొదజేసి జతకల్పు
ధూర్తతనము తోడ, ధూళి రేపు!!

ఆ. నవులపాలు జేయు నాయహమ్మే వాడు,
సిగ్గుపడుదు నతడు చెంత నుండ!
ఎటుల జూతు స్వామి యిపుడునీ సన్నిధి!
వేచియుంటి నిటులె వేళ కొరకు!!

31

"PRISONER, tell me, who was it that bound you?"

"It was my master," said the prisoner.

"I thought I could outdo everybody in the world in wealth and power, and I amassed in my own treasure-house the money due to my king.

When sleep overcame me I lay upon the bed that was for my lord, and on waking up I found I was a prisoner in my own treasure-house."

"Prisoner, tell me who was it that wrought this unbreakable chain?" "It was I," said the prisoner, "who forged this chain very carefully. I thought my invincible power would hold the world captive leaving me in a freedom undisturbed.

Thus night and day I worked at the chain with huge fires and cruel hard strokes. When at last the work was done and the links were complete and unbreakable, I found that it held me in its grip."

సీ. "ఎవరు బంధించినా రివ్వడమున నిన్ను!!

గట్టి సంకలియల కట్టి వైచి?!"

"పట్టి బంధించె నా ప్రభువే యిటుల" నంచు

బదులుపల్కె బంది, బాధపడుచు

"ప్రభుని ధనముతోడ భవనమ్ము నింపితి

కలిమితో యితరులన్ గెలుతునంచు

ప్రభుని కొరకుయున్న పల్కంకమున నేను

అలసి నిదురబోతి ఆదమరచి

ఆ. కనులు తెరచి జూడ కఠినశృంఖల మందు
కట్టి వేయ బడుచు గంటి నన్ను
పలుకు మాని, యెదుట పసిడిసౌధమునందు
నిలచి పోతి నటులె తలపులందు"

సీ. "ముడిబీయగ రాని ముళ్ళసంకెళ్ళతో
ఎవరు కట్టిరిదెల్పు ఇటుల నిన్ను"?

"ఎనలేని సంపదల్ ఘనమగు భవనముల్
తరగిపోవను నాడు తలపు చేత

సకల భువిని నేనె శాసించ లేనిచో,
స్వేచ్ఛలేదను నాడు వెరపు చేత

జగతి జనుల కట్టు నిగళమ్ము చేసితి
మెరయు దాని గనుచు మురిసిపోతి

ఆ. అహరహమ్ము లందు అతికష్టములనోర్చి,
నిప్పులోన కాల్చి నీట ముంచి,
గట్టి గొలుసు చేసి కడకుచిక్కితిటుల!!!
నిగళ బంధనముల వగచి నేను!"

32

BY all means they try to hold me secure who love me in this world. But it is otherwise with thy love which is greater than theirs, and thou keepest me free.

Lest I forget them they never venture to leave me alone. But day passes by after day and thou art not seen.

If I call not thee in my prayers, if I keep not thee in my heart, thy love for me still waits for my love.

సీ. నన్ను ప్రేమింతురు నావారు వీరెల్ల
జగీయ కట్టెదరోయి ప్రేమ లోన

అపురూపమైనదే అఖలేశ నీప్రేమ
చెరగిపోక యెపుడు స్వేచ్ఛనొసగు

మరతునేమో యన్న వెరపుచే వారెల్ల
కనులముందు నిలిపి గాతు రెపుడు!

దినములెన్ని యిటుల తీరిపోయిన గాని
ఎదుట పడవునీవు ఏమి వింత!!!

ఆ. పూజ సేయలేదు పుష్పాలు తేలేదు!
ఎదను నిలుపలేదు ఎన్నడైన!
ఏమి సేయకున్న యీశ! నాప్రేమకై,
నీదు ప్రేమయటలె నిలచి యుండు!!

33

WHEN it was day they came into my house and said, "We shall only take the smallest room here."

They said, "We shall help you in the worship of your God and humbly accept only our own share of his grace"; and then they took their seat in a corner and they sat quiet and meek.

But in the darkness of night I find they break into my sacred shrine, strong and turbulent, and snatch with unholy greed the offerings from God's altar.

సీ. ఒకనాటి ఉదయమ్ము, ఉండగా మాయింట
అరుగుదెంచిరి వారు అణిగి మణిగి

"బిన్నచోటే చాలు చేయబోమల్లరి
మూలగదియె మాకు చాలునోయి"

"నిత్యపూజలయందు నీకుతోడుగ యుండి
భుక్తశేషము గొని మురిసి పోదు"

మనుచు పల్కిన వారు అలజడి సేయక
విడిచిచేసిరి అతి వినయములతో

ఆ. అర్థ రాత్రి వేళ, అలికిడై నన్ జూతు
గర్భగుడిని దూరి అర్చకులుగ
స్వామికొరకు చేయు సర్వమ్ము దోచిరి
హద్దు లేని వారి ఆశ చేత!!!

34

LET only that little be left of me whereby I may name thee my all.

Let only that little be left of my will whereby I may feel thee on every side, and come to thee in everything, and offer to thee my love every moment.

Let only that little be left of me whereby I may never hide thee.

Let only that little of my fetters be left whereby I am bound with thy will, and thy purpose is carried out in my life ↓ and that is the fether of thy love.

సీ. నాదన్నదేదైన నీదన్న భావమ్ము

నిలిచిపోనీ ప్రభూ! నిలిచి పోని!!

స్వేచ్ఛ నాకున్నచో విశ్వమంతట నిన్నె

నిలుపుకోనీ ప్రభూ! నిలుపు కోని!!

నాదారులన్నియు నీదేవళమునకే,
చేరనీవో ప్రభూ! చేరనిమ్ము!!

నిన్నెచూపించనీ, నీకె అర్పించనీ,
నిరతమ్ము నా ప్రేమ నీదు మ్రోల

ఆ. నన్ను కట్టి వైచి నాధ నీ యాజ్ఞలో
మెలగనిమ్ము స్వామి, వెలగ నిమ్ము!!
స్వామికార్యమందు సాగనీ జీవమ్ము
పండనిమ్ము ప్రేమ బంధనమ్ము!!!

35

WHERE the mind is without fear and the head is held high; Where knowledge is free;
Where the world has not been broken up into fragments by narrow domestic walls;
Where words come out from the depth of truth;
Where tireless striving stretches its arms towards perfection;
Where the clear stream of reason has not lost its way into the dreary desert sand of
dead habit;
Where the mind is led forward by thee into ever-widening thought and action ↓
Into that heaven of freedom, my Father, let my country awake.

సీ. ధైర్యమ్ము నెదనుంచి, తలనెత్తి జీవించి
స్వేచ్ఛగా జ్ఞానమ్ము వెలుగు నెచట
కుంచితమౌ భావ కుడ్యములన్ భువి
ఖండమ్ములైపోక కలయు నెచట
సత్యగర్భితమైన సంభాషణ లెచట
సత్యర్కలన్ కూడి సఫలమగునొ

నిస్సార కర్మలన్ నిలిచిపోక విమల
ఆలోచనారురుల్ అలరునెచట

ఆ. మనసు, కర్మలు మతిననుసరించు నెచట
నీదు బాట బుద్ధి నిలుచు నెచట,
అచట మేలుకొలుపు మఖల భారతమును
శాంతి సుఖములొసగు స్వర్గ మనగ!!

36

THIS is my prayer to thee, my lord ↓ strike, strike at the root of penury in my heart.

Give me the strength lightly to bear my joys and sorrows.

Give me the strength never to disown the poor or bend my knees before insolent might.

Give me the strength to make my love fruitful in service.

Give me the strength to raise my mind high above daily trifles. And give me the strength to surrender my strength to thy will with love.

ఇదియె నా ప్రార్థన ప్రభూ!

సీ. వదలక బాధించు భావదారిద్ర్యంబు,

కూకటి వేళ్ళతో కూల్చి వేయు

కష్ట సుఖములందు కదలిపోకన్, వాని

చిరునవ్వుతో దాటు చేవనిమ్ము

బలగర్వులయెదుట పడక మోకాళ్ళపై,

పేదలన్ ప్రేమించు పేర్నినిమ్ము

పండనీ నా ప్రేమ పరమాత్మ సేవలో
నిండనీ జగమెల్ల నీదు కరుణ

ఆ. అల్ప విషయములను అధిగమించెడు శక్తి
నీదు సేవలోన నిలుచు భక్తి
అన్ని నీవె యనుచు అర్పించు అనురక్తి
ఇంతె చాలునోయి ఈశ నాకు!!

37

I THOUGHT that my voyage had come to its end at the last limit of my power, ↓ that the path before me was closed, that provisions were exhausted and the time come to take shelter in a silent obscurity.

But I find that thy will knows no end in me. And when old words die out on the tongue, new melodies break forth from the heart; and where the old tracks are lost, new country is revealed with its wonders.

సీ. ఒడలు బడలిపోయె ఓపికయు నశించె
యాత్ర ముగిసెనంచు ఆగి పోతి

ముందుకేగెడు దారి మూసికన్నడె, వెంట
ఆహార సామగ్రి అంత తీరె

కనుమరుగైపోవు ఘడియిదేయనుచు నే
తలచుచున్నంతలో తెలిసె స్వామి:

నిత్యనూత్నంబైన నీయిచ్చు నాలోన
నిరతమటులె సాగు సరిత వోలె

ఆ. పదములన్ని యుడిగి వాక్కుమూగైపోవ
గుండె లోన పొంగు కొత్త పాట

సాగు పథము, చెరగి, ఆగిపోవగ, దారి,
కొత్త దేశములను కూర్చునంచు!!!

38

THAT I want thee, only thee - let my heart repeat without end. All desires that distract me, day and night, are false and empty to the core.

As the night keeps hidden in its gloom the petition for light, even thus in the depth of my unconsciousness rings the cry - I want thee, only thee.

As the storm still seeks its end in peace when it strikes against peace with all its might, even thus my rebellion strikes against thy love and still its cry is - I want thee, only thee.

సీ. "నీవెనోయీ ప్రభూ, నీవెకావలె నాకు"
మనసులో సాగనీ మనన మిదియె

నన్ను భంగపరచు నావాంఛలన్నియు
సత్యశూన్యంబవి సర్వగతుల

బీకటి నీడలో బిరుదివ్వెకై రాత్రి
కనికరమ్ముగజేయు మనవి వోలె

అవ్యక్త చేతనమ్మందు నిన్నే కోరు
వెల్లువై శోకమ్ము వేడుకొనుచు

ఆ. నీరవమును చెరచు నీరధినితుఫాను
కడకు, శాంతి కోరు కరణి, నేను
ఎంత అలిగి యున్న ఈశ్వరా నీతోడ
మనసు నిన్నె కోరు మరల మరల!!!

39

WHEN the heart is hard and parched up, come upon me with a shower of mercy.
When grace is lost from life, come with a burst of song.

When tumultuous work raises its din on all sides shutting me out from beyond, come to me, my lord of silence, with thy peace and rest.

When my beggarly heart sits crouched, shut up in a corner, break open the door, my king, and come with the ceremony of a king.

When desire blinds the mind with delusion and dust, thou holy one, thou wakeful, come with thy light and thy thunder.

సీ. రసహీనమై హృది రాయిగా మారినన్

కురిపించుమో దేవ! కరుణ వృష్టి

దయలేక జీవమ్ము తల్లడిల్లిన, ప్రేమ

రాగమాలాపించి రమ్ము స్వామి

అల్లకల్లోలమై అలసిపోవు మదికి

నెమ్మదినిడ రమ్ము నేర్పితోడ

దైన్యతన్ హృదయమ్ము దాగిన యొకమూల,

రమ్ము, ద్వారము దెంచి రాజసముగ

అ. మలినమైన కోర్కె మతినిగప్పిన వేళ

తమసు లోన నేను దారి తప్ప,

ఉరుము మబ్బులోన మెరుపు కాంతిగ రమ్ము

వెలిగిపోదు స్వామి నిలిచి నీలో!!!

40

THE rain has held back for days and days, my God, in my arid heart. The horizon is fiercely naked - not the thinnest cover of a soft cloud, not the vaguest hint of a distant cool shower.

Send thy angry storm, dark with death, if it is thy wish, and with lashes of lightning startle the sky from end to end.

But call back, my lord, call back this pervading silent heat, still and keen and cruel, burning the heart with dire despair.

Let the cloud of grace bend low from above like the tearful look of the mother on the day of the father's wrath.

సీ. దినములెన్ని గడచె బినుకు మాటయె లేదు

తడిలేని గుండెతో వడలి పోయి

మబ్బుతునక లేదు మచ్చుకైనా గాని

వానమాట మరచి వర్షమాయె

నిలువెల్ల ముంచుమో నీయిచ్చయైనచో

ఉరుమువర్షము తోడ ఉర్వియంత

ఉపసంహరింపుమా ఉష్ణతీవ్రత స్వామి

ఎదనుకాల్చక నన్ను వదల దోయి

ఆ. తండ్రి కినుక జూబి తల్లడిల్లిన తల్లి

కనులు తడిగ మారు, కరణి నీదు

కరుణ కురవనిమ్ము కరిమబ్బు వానగా

హృదయ వీణ లోన సుధలు నిండ!!

WHERE dost thou stand behind them all, my lover, hiding thyself in the shadows?
They push thee and pass thee by on the dusty road, taking thee for naught.

I wait here weary hours spreading my offerings for thee, while passers by come and
take my flowers, one by one, and my basket is nearly empty.

The morning time is past, and the noon. In the shade of evening my eyes are drowsy
with sleep. Men going home glance at me and smile and fill me with shame.

I sit like a beggar maid, drawing my skirt over my face, and when they ask me, what it
is I want, I drop my eyes and answer them not.

Oh, how, indeed, could I tell them that for thee I wait, and that thou hast promised to
come. How could I utter for shame that I keep for my dowry this poverty. Ah, I hug
this pride in the secret of my heart.

I sit on the grass and gaze upon the sky and dream of the sudden splendour of thy
coming - all the lights ablaze, golden pennons flying over thy car, and they at the
roadside standing agape, when they see thee come down from thy seat to raise me
from the dust, and set at thy side this ragged beggar girl a-tremble with shame and
pride, like a creeper in a summer breeze.

But time glides on and still no sound of the wheels of thy chariot. Many a procession
passes by with noise and shouts and glamour of glory.

Is it only thou who wouldst stand in the shadow silent and behind them all? And only I
who would wait and weep and wear out my heart in vain longing?

సీ. ఎవరికంట బడక ఏమూల యుంటివో

విపణిపీఠని నీవు వెనక నిలిచి

త్రోసివేయుదురోయి ధూళిలోనన్ నిన్ను
పేరులేక నిలుచు పేదనెంచి

విరిసజ్జ పూర్తియౌ వేళయ్యెనోస్వామి
వేచియుంటినిచట వేయి కనుల

వచ్చిపోయెడివారు పరిహసింపగ నేను
తలవంచి సిగ్గుతో పలుకకుంటి

ఆ. మాట నిచ్చతివని, మరచి పోవని, యెట్లు
దీనురాలి నగుచు తెలుపగలను?
పేదరికమె నాదు పెద్ద కట్నంబను
మదిని మర్మమెటుల మరుగుపరతు?

సీ. నేలపైన యటులె నింగిలోనికి జూచి
కనుమూసి చిత్రమౌ కలనుగంటి

"దేదీప్యమానమౌ దివ్యరథము పైన
వేలప్రభల తోడ, కేల నన్ను,

తేరుపై నీప్రక్క, కూరుచుండగ జేయ
మల్లెతీగగ నిన్ను యల్లుకుంటి

నోట మాటలు రాక, బాటవంక జనులు
చూచుచుండి రటులె చూపు నిలిపి"

ఆ. స్వప్నమాగిపోయె, సమయమ్ము కదలెను
స్వర్ణరథము వచ్చు సడియె లేదు
తీరిపోయె స్వామి తిరునాళ్ళ పర్వమ్ము
సందడంత ఆగి సద్దు మణిగె

ఆ. ఎవరులేని గాఢ ఏకాంత మందున
నిలబియుండు వచట నీవెనేమొ?
పొగిలి పొగిలి యేడ్చి పోలేక ముందుకు
నిలబి యున్న బిచట నేనె నేమొ!!

42

EARLY in the day it was whispered that we should sail in a boat, only thou and I, and never a soul in the world would know of this our pilgrimage to no country and to no end.

In that shoreless ocean, at thy silently listening smile my songs would swell in melodies, free as waves, free from all bondage of words.

Is the time not come yet? Are there works still to do? Lo, the evening has come down upon the shore and in the fading light the seabirds come flying to their nests.

Who knows when the chains will be off, and the boat, like the last glimmer of sunset, vanish into the night?

సీ. "పడవలోన మనము, బహుదూరపు యాత్ర

పరులకంట బడక జరుపవలయు

అంతులేనిదనియు అలుపు రానిదనియు"

చెవిలోన మెల్లగా చెప్పిరెవరొ

తీరమ్ము లేనిదౌ, నీరవాంబుభి నీదు

బిరునవ్వును జూచి, బింత మరచి,

పదజాలమందు నా పాట బిక్కుబడక

ఉరుకు అలల దేలి ఉబ్బిపోవు

ఆ. కార్యభారము నిను కదలనీకుంచెనో ?

వేళకాదు యనుచు వేచినావా?

జారుతున్నదదిగో సంద్రమ్ముపై సంద్య

గూళ్ళు చేరెనవిగో గువ్వలన్ని

ఆ. ఎవరి కెరుక స్వామి ఏమున్నదో మీద?

ఎప్పుడు తెగునా గొలుసులెటుల దెలియు?

రేయి లోన వెల్లు మాయమైన యటుల,

తెగిన పడవ చేరు తీర మెదియో?

43

THE day was when I did not keep myself in readiness for thee; and entering my heart unbidden even as one of the common crowd, unknown to me, my king, thou didst press the signet of eternity upon many a fleeting moment of my life.

And to-day when by chance I light upon them and see thy signature, I find they have lain scattered in the dust mixed with the memory of joys and sorrows of my trivial days forgotten.

Thou didst not turn in contempt from my childish play among dust, and the steps that I heard in my playroom are the same that are echoing from star to star.

సీ. జనసమూహము లోన సామాన్యునిగ నీవు

ఎదురుచూడని నాదు ఎదను జొచ్చి

రాజముద్రిక నిచ్చి రయము నేగితివోయి

తళుకు మని మెరసి తారవోలె.

కట్టెబొమ్మలమధ్య మట్టిలో పడవైచి
దినచర్యలందు నే మునిగిపోతి

నేడుకాంచితి నోయి నీదు కానుకనింట
నాదుస్పృతుల తోడ నలిగిపోయి

ఆ. చిన్నపిల్ల వాని చేష్టయని తెలిసి
తప్పు గాచినావు దయతో స్వామి!
ఆటగదిని విన్న అడుగుసవ్వడి, నింగి
తార తార నడుమ మారుమ్రోగె

44

THIS is my delight, thus to wait and watch at the wayside where shadow chases light
and the rain comes in the wake of the summer. Messengers, with tidings from
unknown skies, greet me and speed along the road.

My heart is glad within, and the breath of the passing breeze is sweet.
From dawn till dusk I sit here before my door, and I know that of a sudden the happy
moment will arrive when I shall see.

In the meanwhile, I smile and I sing all alone. In the meanwhile, the air is filling with
the perfume of promise.

సీ. నీరెండను తరిమి నీడలు పర్యెత్తు
దారిలోన నిలిచి, తన్మయమున
ఎండలో వానకై ఎదురు చూచుటనాకు
ఆనంద మిడునోయి అంతరమున
పలకరింతురు నను వార్తాహరులచట
కనరాని లోకాల కబురు దెచ్చి

తేటగాలిని చుట్టి తీయని గంధమ్ము
హాయినింపుచు నుండె అణువణువున

ఆ. ఇంటిముందు నేను యిరుసంధ్యలందునన్
మారుపలుక కుండ కూరుచుండు
ఎదుట నిలుచు ఘడియ ఇప్పుడో ఇంకనో
కలుగు నంచు నాకు తెలియు స్వామి!

ఆ. అంత వరకు నేను సంతసమ్మున నీదు
పాట పాడుచుండు పరవశించి
వీచు గాలి నాడు విశ్వాసమును పెంచి
పరిమళమ్ము జల్లు ప్రకృతి లోన

45

HAVE you not heard his silent, steps? He comes, comes, ever comes.

Every moment and every age, every day and every night he comes, comes, ever comes.

Many a song have I sung in many a mood of mind, but all their notes have always proclaimed, "He comes, comes, ever comes."

In the fragrant days of sunny April through the forest path he comes, comes, ever comes.

In the rainy gloom of July nights on the thundering chariot of clouds he comes, comes, ever comes.

In sorrow after sorrow it is his steps that press upon my heart, and it is the golden touch of his feet that makes my joy to shine.

సీ. వినలేదా నీవు! వీనులకందక,
నడచివచ్చు ప్రభుని అడుగుల సడి?

పవలు రేలను వచ్చు ప్రతియుగమ్మున వచ్చు
నిమిష నిమిషమొచ్చు, నిరతమతడు

నాదుగానము యెన్ని నడకలు నేర్చినా
స్వామిరాకను దెల్పు సంగతులగు

వడిగ యడవిలోన వైశాఖమందునా
అలరుసోనలగంధ మలదుకొనుచు

ఆ. శ్రావణమున స్వామి జడివానతో వచ్చు
మెరుపు రథముపైన మెరిసిపోయి
వెతలువీడి హృదయ మతనిపాదము సోకి
పొంగిపోవు నెగసి నింగి వరకు

46

I KNOW not from what distant time thou art ever coming nearer to meet me. Thy sun and stars can never keep thee hidden from me for aye.

In many a morning and eve thy footsteps have been heard and thy messenger has come within my heart and called me in secret.

I know not why to-day my life is all astir, and a feeling of tremulous joy is passing through my heart.

It is as if the time were come to wind up my work, and I feel in the air a faint smell of thy sweet presence.

సీ. ఎన్నియుగములుగ నన్ను చేరగనీవు
వచ్చుచుంటివి ప్రభూ వసుధనుండ!!

గ్రహతారకల కైన కమల హితునకైన,
దాచతరమ నీదు దర్శనమ్ము

నడచివచ్చిన నీదు అడుగుల సవ్యడి
వినిపించు మునిమాపు వేకువలను

ఉల్లమందున చేరి మెల్లగాసంగతి
చేరవేసిరి నీదు చారులిపుడు

ఆ. కుదిపివైచె నేడు ఎదనిండు మాధుర్య
మేలనంచు నేను ఎరుగనైతి
సమయమయ్యె నేమొ! చాలింప పనులన్ని
కదిలె గాలి నీవు, కలవుయనుచు

47

THE night is nearly spent waiting for him in vain. I fear lest in the morning he suddenly come to my door when I have fallen asleep wearied out. Oh friends, leave the way open to him - forbid him not.

If the sound of his steps does not wake me, do not try to rouse me, I pray. I wish not to be called from my sleep by the clamorous choir of birds, by the riot of wind at the festival of morning light. Let me sleep undisturbed even if my lord comes of a sudden to my door.

Ah, my sleep, precious sleep, which only waits for his touch to vanish.

Ah, my closed eyes that would open their lids to the light of his smile when he stands before me like a dream emerging from darkness of sleep.

Let him appear before my sight as the first of all lights and all forms. The first thrill of joy to my awakened soul let it come from his glance. And let my return to myself be immediate return to him.

సీ. లతగా గడచెనీ రేయి నిద్దురలోన

వేచివేచి అతని పిలుపు కొరకు

"నిదురతీరక ముందె నిలుచునేమో ముందు!"

కలతచెందితి నాడు తలపుచేత

అతని రాకనిపుడు అడ్డగించక మీరు

తలుపుమూయక వేగ తొలగిపాండు

పక్షుల రొదచేత వడిగాడ్పు సడిచేత

*కూరుక చెదరగా కోరుకోను

ఆ. నిదురపోవ నిండు ఇదియె నాప్రార్థన

వచ్చి యెదుట నిలువ ప్రభువె తాను

ప్రాణప్రదము నాకు పవళించుట యిటుల

వేడుకొనెద మిమ్ము వేగచనుడు

సీ. హాయినిదుర నాది అతని స్పర్శకై,

వేచియున్నదిపుడు వేల కనుల

చిరునవ్వుతో స్వామి చేత నిమిల నంత

కనులు తెరతు నేను కలలనుండి

అన్నిరూపములకు ఆదిజీజమ్మైన

వేలకాంతులకును మూలమైన

నిజరూపము నందు నిలువనిండు యతని
కన్నులెదుట జూచి కరగి పోదు

ఆ. స్వామి చూపుసోకి జాగృతమై యాత్మ
తనిసిపోవు కాద తాకినంత
నన్ను నేను గలియుటన్న ఆనందమే
అతని మ్రోల జేతు అర్పణమ్ము

48

THE morning sea of silence broke into ripples of bird songs; and the flowers were all merry by the roadside; and the wealth of gold was scattered through the rift of the clouds while we busily went on our way and paid no heed.

We sang no glad songs nor played; we went not to the village for barter; we spoke not a word nor smiled; we lingered not on the way. We quickened our pace more and more as the time sped by.

The sun rose to the mid sky and doves cooed in the shade. Withered leaves danced and whirled in the hot air of noon. The shepherd boy drowsed and dreamed in the shadow of the banyan tree, and I laid myself down by the water and stretched my tired limbs on the grass.

My companions laughed at me in scorn; they held their heads high and hurried on; they never looked back nor rested; they vanished in the distant blue haze.

They crossed many meadows and hills, and passed through strange, far-away countries.

All honour to you, heroic host of the interminable path! Mockery and reproach pricked me to rise, but found no response in me. I gave myself up for lost in the depth of a glad humiliation -in the shadow of a dim delight.

The repose of the sun-embroidered green gloom slowly spread over my heart. I forgot for what I had travelled, and I surrendered my mind without struggle to the maze of shadows and songs.

At last, when I woke from my slumber and opened my eyes, I saw thee standing by me, flooding my sleep with thy smile. How I had feared that the path was long and wearisome, and the struggle to reach thee was hard!

సీ. నిశ్చబ్ద జలధిని నింపెనీ ఉదయమ్ము
మత్తకోకిల పాడు మధుర కృతులు

పసిడియంచుల తీరి భాసిల్లు మేఘాలు
విచ్చినవ్విస పూల వింత సాగసు

సాగిపోతిమి మేము వేగమ్ముగా, యింత
సుందర దృశ్యమ్ము చూడ మరచి

ఆటపాటలు లేవు ఆగినవ్వుటలేదు
వడిగ సాగితి మంత బాట వెంట

ఆ. దినకరుండు కదిలె తీవ్రమై గగనాన
పాడుచుండె గువ్వ నీడలోన
కునుకు తీయదొడగె గోపాలుడు అలసి
ఎండు ఆకులన్ని యెగురు చుండె

ఆ. ఏటి వద్దనున్న ఎండుగరిక పైన
అలుపు తీర నేను ఆగినంత

తిరిగి చూడక నను తరలిపోయిరి వేగ,
తోటి వారు మిగుల తూలనాడి

సీ. పచ్చిక బైళ్ళను పర్వత శ్రేణులు
దాటిపోయిరి వారు త్వరిత గతిని

ఎంతచూచిన గాని వింతయౌ నీదారి
అంతులేనిది కాద అవనిలోన

వారిహేళన కొంత బాధించి ఉసిగొల్పు,
లోన యెదిరి లేక, లొంగిపోవు

అవమానము మరచి ఆనందమున దేలి
అన్ని వదలివైచి మిన్నకుంటి

ఆ. ఆకుపచ్చ కాంతి ఆవరించె నెదను
కనులు మూసుకొంటి కదలకుండ
ఎందు బోవు చుంటి యేలనో యీయాత్ర
మరచి పోతి నన్ని మగతలోన

ఆ. కన్నుతెరచి కంటి కట్టెదుటనె నిన్ను!
నిండు నవ్వు తోడ నీదు మోము!!!!
వెరచితోయి నిన్ను దరిజేర్చు మార్గమ్ము,
ఎంత కష్టమనుచు ఇన్ని నాళ్ళు!!

YOU came down from your throne and stood at my cottage door. I was singing all alone in a corner, and the melody caught your ear. You came down and stood at my cottage door. Masters are many in your hall, and songs are sung there at all hours.

But the simple carol of this novice struck at your love.

One plaintive little strain mingled with the great music of the world, and with a flower for a prize you came down and stopped at my cottage door.

సీ. రత్నఖచితమైన రాజపీఠము వీడి,

చిన్నగూటి గడప జేరినావె!!

నిరుపేద గానమ్ము మురిపించెనో మది?

రక్తి కలిగెనేమొ రాగమందు?

కలరు నీ సభలోన గానగంధర్వులు!

అలరించుటకు నిన్ను అహరహమ్ము!!

నైపుణ్యమేలేని నాపాటకే నీదు,

ప్రేమచిక్కెను యెంత వింత స్వామి!!

ఆ. జగములన్ని నిలుపు సంగీత మాధుర్య

మార్చితోడ నింపి ఆలపించు,

పువుల పూజ నిన్ను, పూరి గుడిసె ముందు

నిలిపెనంచు తెలిసె నిజము నేడు!!!

I HAD gone a-begging from door to door in the village path, when thy golden chariot appeared in the distance like a gorgeous dream and I wondered who was this King of all kings!

My hopes rose high and me thought my evil days were at an end, and I stood waiting for alms to be given unasked and for wealth scattered on all sides in the dust.

The chariot stopped where I stood. Thy glance fell on me and thou earnest down with a smile.

I felt that the luck of my life had come at last. Then of a sudden thou didst hold out thy right hand and say "What hast thou to give to me?"

Ah, what a kingly jest was it to open thy palm to a beggar to beg! I was confused and stood undecided, and then from my wallet I slowly took out the least little grain of corn and gave it to thee.

But how great my surprise when at the day's end I emptied my bag on the floor to find a least little grain of gold among the poor heap. I bitterly wept and wished that I had had the heart to give thee my all.

సీ. భక్తగానిగ నేను కీధవీధి తిరుగ

కంటి, వెలుగుచిందు కనక రథము!!

ఎవ్వరీ రారాజు ఏమి తేజమనుచు!!

ఆశ్చర్యమున జూచి ఆగిపోతి.

కష్టకాలము నేడు కడతేరి పోవంచు

భక్తకై ఆశతో వేచి యుంటి

రయముగా అరుదెంచి రథమాగె నాముందు

చిరునవ్వుతో నన్ను చేరితీవు

ఆ. పండెపంట యనుచు భాగ్యమున్ కొనియాడ,

"ఏమి తెచ్చితీవు ఏది చూపు"

అనుచు నవ్వితీవు అణలేశ నాముందు

పనిడి చేయిచాపి బాలకువలె

ఆ. వణకి పోతి నేను! వరమిచ్చు దాతయే

అడిగినంత నన్ను అప్పనమ్ము!!!

హాస్యమాడు చుంటివనుచు, యిచ్చితి నాదు

జోలె నుంచి చిన్న జొన్న కంకి!!

ఆ. కడకు యింటికేగి కబళంపు రాశిలో

కనక కణికమొకటి కంటి నోయి!!

నాదు సర్వమీయ, లేదేల మనసంచు

వగచినాను స్వామి పొగిలి పొగిలి!!

51

THE night darkened. Our day's works had been done. We thought that the last guest had arrived for the night and the doors in the village were all shut. Only some said, The king was to come. We laughed and said "No, it cannot be!"

It seemed there were knocks at the door and we said it was nothing but the wind. We put out the lamps and lay down to sleep. Only some said, "It is the messenger!" We laughed and said "No, it must be the wind!"

There came a sound in the dead of the night. We sleepily thought it was the distant thunder. The earth shook, the walls rocked, and it troubled us in our sleep.

Only some said, it was the sound of wheels. We said in a drowsy murmur, "No, it must be the rumbling of clouds!"

The night was still dark when the drum sounded. The voice came "Wake up! Delay not! "We pressed our hands on our hearts and shuddered with fear. Some said, "Lo, there is the king's flag!" We stood up on our feet and cried "There is no time for delay!"

The king has come but where are lights, where are wreaths? Where is the throne to seat him? Oh, shame! Oh utter shame! Where is the hall, the decorations? Some one has said, "Vain is this cry! Greet him with empty hands, lead him into thy rooms all bare!"

Open the doors, let the conch-shells be sounded! In the depth of the night has come the king of our dark, dreary house. The thunder roars in the sky.

The darkness shudders with lightning. Bring out thy tattered piece of mat and spread it in the courtyard. With the storm has come of a sudden our king of the fearful night.

సీ. పొద్దుగ్రుంకెను నేడు పూర్తయ్యె పనులన్ని

బివరి యతిథి, యూరు చేరిపోయె

తలుపులన్నియు మూసి తలవాల్చునంతలో

ప్రభువురాలేదంచు పలికిరెవరొ

"స్వామిరాకయిపుడు సాధ్యమా"యనినవ్వి

కలల జారుచునుండ, అలికిడయ్యె!!

ప్రభునిదూతేమోని, పల్కిరి కొందరు

గేలిచేసితి నేను గాలియనుచు

ఆ. పెద్ద శబ్ద మొకటి వినిపించె నిదురలో

కంపమొందె పుడమి కబిలె గదులు

స్వామి రథముదనిరి సడివిన్న కొందరు

మేఘ ఘర్జనమని మెదలకుంటి

సీ. కన్ను తెరవ లేదు, కాహళుల్ మ్రోగెను,

"లెండి లెండను" పిల్పు లీలగ విని,

రుల్లుమనె యొడలు, జారిపోయెను గుండె

ప్రభుడు వచ్చెను యన్న వార్తను విని

"ఏవిటిపమ్ములు? ఎచటపువ్వుల మాల?

ఏది సింహాసన మెచ్చట సభ?"

సిగ్గుపడి కడకు సిద్ధపడితిమంత

లిక్తహస్తముతోడ రేని కొరకు

ఆ. మొరయనిండు భేరి మ్రోగనీ శంఖమ్ము

అదిగొ వచ్చె ప్రభుడు అర్ధరాత్రి

మెరిసె గగనమంత ఉలిమె మబ్బులవిగో

బిరుగుపాత తెండి సేవ కొరకు!!

52

THOUGHT I should ask of thee - but I dared not - the rose wreath thou hadst on thy neck. Thus I waited for the morning, when thou didst depart, to find a few fragments on the bed. And like a beggar I searched in the dawn only for a stray petal or two.

Ah me, what is it I find? What token left of thy love? It is no flower, no spices, no vase of perfumed water.

It is thy mighty sword, flashing as a flame, heavy as a bolt of thunder. The young light of morning comes through the window and spreads itself upon thy bed. The morning bird twitters and asks, "Woman, what hast thou got?" No, it is no flower, nor spices, nor vase of perfumed water - it is thy dreadful sword.

I sit and muse in wonder, what gift is this of thine. I can find no place where to hide it. I am ashamed to wear it, frail as I am, and it hurts me when I press it to my bosom. Yet shall I bear in my heart this honour of the burden of pain, this gift of thine.

From now there shall be no fear left for me in this world, and thou shalt be victorious in all my strife. Thou hast left death for my companion and I shall crown him with my life.

Thy sword is with me to cut asunder my bonds, and there shall be no fear left for me in the world.

From now I leave off all petty decorations. Lord of my heart, no more shall there be for me waiting and weeping in corners, no more coyness and sweetness of demeanour.

Thou hast given me thy sword for adornment. No more doll's decorations for me!

సీ. నీ కంఠమాలిక, నాకు కానుకనిమ్ము,
గురుతుగా చేసినే మురిసిపోదు!!

ఎడనుమెదులు కోర్కె యెరిగింపదలచి నే
ధైర్యమ్ము చాలక, తాల్మి గొనుచు,

వేచియుంటినటులె వేకువగు దనుక
రేకులొకటి రెండు సేకరింప!!

పరిమళమ్ములు లేవు, విరులగురుతు లేదు
నీ యానవాలుగ నిలుపు కొరకు!!

ఆ. దివ్యప్రభలు జిమ్ము, దేదీప్య మానమౌ
నీదు ఖడ్గమెదుట నిలిచె స్వామి!!!

ఎగురు పులుగు యడిగె యేమ్మిచ్చె ప్రభుడంచు
పలుక లేక పోతి బదులు రాక!!

సీ. విలమాల కోరితి, కరవాల మొసగీతి-
వెందు దాచుదు బీని నేమి జేతు!!!!

బలహీనను కద! నీ భాసుర ఖడ్గమ్ము,
చేతబట్టుకొనగ సిగ్గు పడుదు

కానుకిచ్చినది నా కాంతడేయనెరిగి
కాపాడు కొందెంత కష్టమైన

భయమన్నదిక లేదు, బ్రతుకుపోరాటమున్
గెలిచి వత్తును యెన్ని కలతలున్న

ఆ. మరణ దూతను సహచరునిగా చేసితి
వెంత మాత్ర మైన వంతబడను
ప్రాణములను జేసి భవ్య కిరీటమ్ము
నిలుపుకొందు వాని నెచ్చెలునిగ

సీ. బ్రతుకుబంధనముల భగ్గుమ్ము గావించు
కరవాలమున్ బూని కరము లోన

వెరపులేదిక నాకు విశ్వమందెచటైన
మమకారమెదలోన మాసిపోయె

వీడెదన్ తుచ్చమౌ ఆడంబరములన్ని
పాడెదన్ జయగీతి పరవశించి

వెక్కియేడ్పుట లేదు వేచిచూచుటలేదు
వీడిపోయెను నాదు జిడియమంత

ఆ. హాయిలు గూర్చు నగలు నయగారములనింక
తలపనోయి స్వామి కలలనైన
వేల కాంతులొలయు వేలమ్మె, నా ప్రభూ!!
మేన భూషగనిక మెరిసి పోవు.

53

BEAUTIFUL is thy wristlet, decked with stars and cunningly wrought in myriad-coloured jewels.

But more beautiful to me thy sword with its curve of lightning like the outspread wings of the divine bird of Vishnu, perfectly poised in the angry red light of the sunset.

It quivers like the one last response of life in ecstasy of pain at the final stroke of death; it shines like the pure flame of being burning up earthly sense with one fierce flash.

Beautiful is thy wristlet, decked with starry gems; but thy sword, O lord of thunder, is wrought with uttermost beauty, terrible to behold or to think of.

సీ. కనులకింపుగ నీదు కర కంకణమ్మది,
మణులతో వెలుగుచు మనసుదోచు
ముంజేతి కంకణమ్మునుమించు, నాకు నీ
మొనదేలు ఖడ్గమ్మె ఘనతరమ్ము
స్థిరముగా నిలుచును గరుడ పక్షమువలె
రాజసమ్ముగ వెల్గు రక్తిమమున
మరణదూత యొడివి చరమ శ్వాసగ నూగు
విషయవాంఛల కాల్చి మసిని జేయు

ఆ. రత్న ఖచితమగుచు రాజిల్లు నోయినీ
కరములోన వెల్గు కంకణమ్ము
ఉహా కందదోయి ఓపజాలని నీదు
ఖడ్గ కళలుదెలుప కవికి తరమ!

54

I ASKED nothing from thee; I uttered not my name to thine ear. When thou took'st thy leave I stood silent. I was alone by the well where the shadow of the tree fell aslant, and the women had gone home with their brown earthen pitchers full to the brim.

They called me and shouted, "Come with us, the morning is wearing on to noon." But I languidly lingered awhile lost in the midst of vague musings.

I heard not thy steps as thou camest. Thine eyes were sad when they fell on me; thy voice was tired as thou spoked low – "Ah, I am a thirsty traveller." I started up from my day-dreams and poured water from my jar on thy joined palms. The leaves rustled overhead; the cuckoo sang from the unseen dark, and perfume of babla flowers came from the bend of the road.

I stood speechless with shame when my name thou didst ask.

Indeed, what had I done for thee to keep me in remembrance? But the memory that I could give water to thee to allay thy thirst will cling to my heart and enfold it in sweetness.

The morning hour is late, the bird sings in weary notes, neem leaves rustle overhead and I sit and think and think.

సీ. తరలిపోవగనీవు, తరువునీడనెయుండి
నిశ్శబ్దముగ జూతు నిన్ను యటలె

మారుపలుకలేదు పేరుతెలుపలేదు
మనసులోమాటను మరుగు పరుతు

నెచ్చెలులందరు నీళ్ళకడవ నింపి
వెంటరమ్మనిజల్వ వినక నేను

నాదుతలపులలో ఆదమరచి యుంటి
తిరుగుచుంటినటులె తరుల నడుమ

ఆ. ఆలకించనైతి అడుగుసవ్వడి, నీవు
చెంత నిలుచు వరకు చెవిని బడక
అలసియున్న నీదు ఆలోకనములోన
కంటి తెలియరాని కష్ట మెదియె

సీ. బహుదూరమున వచ్చు పాంథుండనని నీవు
ఊహలన్ దేలు నన్ దాహమడుగ

కలవీడి కరములన్ కడవలో నీరు నీ
కరతలమున బోసి కదలకుంటి

నల్లతుమ్మ విరులు జల్లె సుగంధమ్ము
వినిపించె కలఘోష వనములోన

నిలుచుంటి సిగ్గుతో తలవంచి, నాపేరు
అడుగలేదంచునే నడుగుబడక

ఆ. కారణమ్ము లేదు, పేరు గురుతుయుండ!
చేసితేమి పెద్ద సేవ నీకు?
తలపులందు నీకు దాహమ్ము తీర్పు, ఆ
ఘడియ మధుర స్పృతిగ కదలు నోయి!

LANGUOR is upon your heart and the slumber is still on your eyes. Has not the word come to you that the flower is reigning in splendour among thorns? Wake, oh awaken! Let not the time pass in vain!

At the end of the stony path, in the country of virgin solitude my friend is sitting all alone. Deceive him not. Wake, oh awaken!

What if the sky pants and trembles with the heat of the midday sun – what if the burning sand spreads its mantle of thirst – Is there no joy in the deep of your heart? At every footfall of yours, will not the harp of the road break out in sweet music of pain?

సీ. ముళ్ళపై నెదవిప్పి, పూవు రాజ్యమునేలె
వింటివో యియాసు వింతగొలుపు!

ఎదలోన అలుపేల నిదురేల కనులలో
జాగుసేయక నీవు వేగ చనుము

పాషాణ పథములో పరదేశమున వేచు
ఏకాంతముగ నాడు ఇష్టసఖుని

మోసగించకుమోయి ఆసద్రుంచకుమోయి
రేయి ముగిసె నింక లెమ్ము నిదుర

ఆ. గ్రీష్మ తాపమునకు కీలలెగసిపోయి,
వంగి వణకు గాక నింగియిపుడు!!
దాల్చి జీడు పరుపు దాహార్తితో నేడు,
సెగలగ్రక్కు గాక రగిలి నేల!!

ఆ. హృదయకుహర మందు ముదము కాంచవదేల!
ఉల్లమందె అదిమి ఉంతువేల?

అడుగు బడిన చోట ఆర్థమౌ గానమున్!!
పొంగి పాడ లేద పూల బాట!!

56

THUS it is that thy joy in me is so full. Thus it is that thou hast come down to me. O thou lord of all heavens, where would be thy love if I were not?

Thou hast taken me as thy partner of all this wealth. In my heart is the endless play of thy delight. In my life thy will is ever taking shape.

And for this, thou who art the King of kings hast decked thyself in beauty to captivate my heart. And for this thy love loses itself in the love of thy lover, and there art thou seen in the perfect union of two.

సీ. ఆనంద రసహేల అణువణువున నిండె

అవతరించగనీవు అవనిపైన

నన్ను కాదన్నచో, నాకాధిప దెలుపు

యెచటయుంచెద వోయి యింత ప్రేమ

నాకు భాగమొసగినావు నీ రచనలో

నిరవద్యమై సాగె నీదు ఖేల

రూపుబిద్దుకొనెను నీ ప్రేమ నాలోన

రాగరంజితమాయె లాస్యమెదను

ఆ. రాజరాజువగుచు రమణీయ యాకృతిన్

కట్టివైతువెదను కదలనీక

నిన్ను కోలుపోయి నన్ను నిలిపెదీవు
ఇరువు రొక్కటన్న యెరుక పరచి

57

LIGHT, my light, the world-filling light, the eye-kissing light, heart-sweetening light!

Ah, the light dances, my darling, at the centre of my life; the light strikes, my darling, the chords of my love; the sky opens, the wind runs wild, laughter passes over the earth.

The butterflies spread their sails on the sea of light. Lilies and jasmies surge up on the crest of the waves of light.

The light is shattered into gold on every cloud, my darling, and it scatters gems in profusion.

Mirth spreads from leaf to leaf, my darling, and gladness without measure. The heaven's river has drowned its banks and the flood of joy is abroad.

సీ. కాంతి సంద్రమ్మహా! కప్పివైచె భువిని!!

కనులముద్దిడుకాంతి మనసు నింపె

నాట్యమాడెను కాంతి నాజీవికను సఖా!

వలపువీణను మీటి చెలగె కాంతి!

వినువీణ తెరదీసి వీచెగాలి వడిగ

తెరలతెరల నవ్వు ధరణి నిండె

వెలుగుకడలిపైన నిలిచి బారులుగ, సీ

తాకోక చిలకలు తనిసిపోయె

ఆ. పాంగీపోయి మల్లె పూలగుత్తులు, వెల్లు
నురగ పైన మురిసి విరిసి యాడె
వెలుగు జిమ్మి పసిడి జిలుగుయంచుగ మబ్బు
లాడుచుండె దేలి ఆకసమున

ఆ. అవధులేవి లేని ఆనంద వీచికల్
పత్రములను తాకి పరవశించె
గగనగంగ యురికి గట్టుతెంపెను, మోద
ముల్లమందు పాంగె వెల్లువగుచు

58

LET all the strains of joy mingle in my last song – the joy that makes the earth flow over in the riotous excess of the grass, the joy that sets the twin brothers, life and death, dancing over the wide world, the joy that sweeps in with the tempest, shaking and waking all life with laughter, the joy that sit still with its tears on the open red lotus of pain, and the joy that throws everything it has upon the dust, and knows not a word.

సీ. అదుపులేక పెరుగు అడవిగరిక పైన,
పాంగీ పరచుకొన్న పుడమి హృష్టి

జంటగా జన్మించు జననమరణముల
విశ్వనాట్యమునందు వెలయు తుష్టి

ఉర్విజీవులనెల్ల ఉప్పెనగ కుదిపి
జాగరూకుల జేయు సంతసమ్ము

అరుణాబ్జమైవెల్లు ఆర్దియంచుల నిల్పు
అశ్రుకణమ్ముపై హ్లోదనమ్ము

ఆ. చెంత నున్న దంత బిదిమిధూళిన వేయు
స్వచ్ఛమైన మనసు సంబరమ్ము,
నాదు చరమగీతినందు నిలిచునట్లు
వరమునిమ్ము స్వామి కరుణ తోడ!!!

59

YES, I know, this is nothing but thy love, O beloved of my heart – this golden light that dances upon the leaves, these idle clouds sailing across the sky, this passing breeze leaving its coolness upon my forehead.

The morning light has flooded my eyes – this is thy message to my heart. Thy face is bent from above, thy eyes look down on my eyes, and my heart has touched thy feet.

సీ. ఎరుగుదున్ హృదయేశ! ఇదిసీదు ప్రేమని!
మరియేమి కాదోయి తరచి చూడ.

బంగారు వర్ణమున్ భాసిల్లి వనములో
తలిరాకు పైయాడి తనియు కాంతి!

ఆకసమ్మున దేలి అలయు మబ్బులగుంపు,
నుదుటిపై చల్లగా కదలు గాలి !

నేటి ఉదయవేళ, కోటిదివ్వెల వెల్లు
కనులలో నింపినీ కబురు దెలిపె!!

ఆ. వంచినావు నీదు వదనమ్ము నాపైన
కనుల గాంచినావు కరుణ తోడ
కరిగిపోతి స్వామి, పరమేది యెరుగకన్
మదిని చేర్చి నీదు పదములందు!!!

60

ON the seashore of endless worlds children meet. The infinite sky is motionless overhead and the restless water is boisterous. On the seashore of endless worlds, the children meet with shouts and dances.

They build their houses with sand and they play with empty shells. With withered leaves they weave their boats and smilingly float them on the vast deep. Children have their play on the seashore of worlds.

They know not how to swim; they know not how to cast nets. Pearl fishers dive for pearls, merchants sail in their ships, while children gather pebbles and scatter them again. They seek not for hidden treasures; they know not how to cast nets.

The sea surges up with laughter and pale gleams the smile of the sea beach. Death-dealing waves sing meaningless ballads to the children, even like a mother while rocking her baby's cradle. The sea plays with children, and pale gleams the smile of the sea beach.

On the seashore of endless worlds children meet. Tempest roams in the pathless sky, ships get wrecked in the trackless water, death is abroad and children play. On the seashore of endless worlds is the great meeting of children.

సీ. అవధిలేని జగతి నజ్జతీరమ్మున

కూడిరందరు బాలురాట కొరకు

అంతులేని గగన మచలమై యుండగా

ఉదధిలోని జలము రొదను జేయ

అలుపుసాలుపులేక ఆటపాటలయందు

తేలిపోయిరి వారు వేళ మరచి

మట్టి యిళ్ళను కట్టి మరల మరల కూల్చి

అలుచిప్పల తోడ ఆటలాడి

ఎండుటాకు పడవలెగదోసి యలలపై
తేలుచుండ జూచి చాల మురిసి
అవధిలేని జగతి నబ్బితీరమ్మున
ఆడినారు బాలురాదమరచి

సీ. ముత్యమ్ములకొరకు మున్నీట దుమికేరు
గజయీతగాళ్ళంత గాలమేసి

పయనించి పడవలో బహుదూర దేశాలు
వారాశినేగేరు వణిజులంత

ఈత రాదు, వలను చేతబట్టగలేరు
నీటమునగ లేరు నిధుల కొరకు

కుఱ్ఱలా తీరాన గులకరాళ్ళను దెచ్చి
గుట్టలుగాబోసి, కూలదోసి

ఆ. అరమరికలు లేక ఆడుచుందురు, బాలు
రలసి పోక దుముకు అలల వలెనె
వలలు వేయలేరు జలభిలో నిధులకై
కోరుకొనరు వారు గుప్తరాశి

సీ. ఉజికి నవ్వు కడలి ఉవ్వెత్తునయెగసి
చిరునవ్వుతో ఒడ్డు, మెరసి పోవు

మృత్యుసదృశ అల లత్యంత ప్రేమతో
వినిపించు జోలను జనని వోలె

గాలివాన కదలు ఘల్లించి గగనాన
మున్నీట నావలు ముక్కలగును

ముంచివేయగ జూచి పొంచిన మృత్యువు
పొంగు కడలి మీద తొంగి జూచు

ఆ. క్రీడలందు దేలి కేలింతల మునిగి
పట్టరాని ముదము పరుగు బీయ
అవధిలేని జగతి నజ్జతీరమ్మున
కూడిరందరు బాలురాట కొరకు

61

THE sleep that flits on baby's eyes – does anybody know from where it comes? Yes, there is a rumour that it has its dwelling where, in the fairy village among shadows of the forest dimly lit with glow-worms, there hang two timid buds of enchantment. From there it comes to kiss baby's eyes.

The smile that flickers on baby's lips when he sleeps – does anybody know where it was born? Yes, there is a rumour that a young pale beam of a crescent moon touched the edge of a vanishing autumn cloud, and there the smile was first born in the dream of a dew-washed morning – the smile that flickers on baby's lips when he sleeps.

The sweet, soft freshness that blooms on baby's limbs – does anybody know where it was hidden so long? Yes, when the mother was a young girl it lay pervading her heart in tender and silent mystery of love – the sweet, soft freshness that has bloomed on baby's limbs.

సీ. పసిపాప కనుదోయి పారాడు నిదురయే

దివినుంచి జారెనో తెలుప గలరె?

మిణుగురు వెలుగులో మెదులు నీడలమధ్య,

అచ్చెర పల్లెలో అడవి నడుమ,

కదలుచుండెడి రెండు కన్నెమొగ్గలనుండి
వచ్చిచేరెను పాప పసిడి కనుల!!

నిదులించు పాపాయి పెదవిపై చిరునవ్వు
ఎచ్చోట పుట్టెనో ఎరుక గలదె?

ఆ. సన్న కాంతి రేఖ బిన్నిజాబలినుండి
శారదాంబుదమును చేరెనంట
పిదప మంచు కడుగు ఉదయంపుకల జారి
ముద్దు కూన పెదవి బిడ్డెనంట

ఆ. చిట్టి మేనుపైన బిగులించు గంధమ్ము
ఎందు దాగీయుండె యిన్నినాళ్ళు?
కన్న తల్లి తాను కన్నెగా ఉన్నపు
డెదను పెంచు ప్రేమ యిదియె నంట!!!

62

WHEN I bring to you coloured toys, my child, I understand why there is such a play of colours on clouds, on water, and why flowers are painted in tints - when I give coloured toys to you, my child. When I sing to make you dance I truly know why there is music in leaves, and why waves send their chorus of voices to the heart of the listening earth - when I sing to make you dance.

When I bring sweet things to your greedy hands I know why there is honey in the cup of the flower and why fruits are secretly filled with sweet juice - when I bring sweet things to your greedy hands.

When I kiss your face to make you smile, my darling, I surely understand what the pleasure is that streams from the sky in morning light, and what delight that is which the summer breeze brings to my body - when I kiss you to make you smile.

సీ. రంగు రంగుల బొమ్మ లంగట్లొ కొనిదెబ్బి
నీకివ్వగా, తండ్రి! నిజము తెలిసె!

వానమబ్బుల చిత్ర వర్ణమ్ము లేలని!
పొంగునేల, విరులు రంగులనని!!

ఆడించుటకు నిన్ను, పాడగా యెరుకయ్యె
రాగమ్ములాకుల దాగెననుచు

మందమారుతములు బృందగానలహరి
అవని హృదిని జేరనంపుననియు

ఆ. ఆశతోడ నీవు అరచేతులను జాపి
తీపినందుకొనగ తెలిసె తండ్రి
పూల గీన్నెలందు పొంగుతేనేలని!
కొసరి దాచు ఫలము రసములనియు!!

ఆ. నుదుటిపైన నీకు ముదమార ముద్దివ్వ,
నీదు నవ్వు తెలిపె నిజము, కన్న!!
ఆకసమున జారు ఆనందమేలని!
కదలు గాలి దాచు సుధలననియు!!

63

THOU hast made me known to friends whom I knew not. Thou hast given me seats in homes not my own. Thou hast brought the distant near and made a brother of the stranger.

I am uneasy at heart when I have to leave my accustomed shelter; I forget that there abides the old in the new, and that there also thou abidest.

Through birth and death, in this world or in others, wherever thou leadest me it is thou, the same, the one companion of my endless life who ever linkest my heart with bonds of joy to the unfamiliar.

When one knows thee, then alien there is none, then no door is shut. Oh, grant me my prayer that I may never lose the bliss of the touch of the one in the play of the many.

సీ. పరిచయమ్మే లేని పరుల నేస్తుల జేసి

యెరుగని యిండ్లలో యెడము నిబ్బి

దూరమును చెరపి చేరువగా జేసి

ఒరుని సోదరునిగా ఉంచినావు

ఇల్లు బీడునపుడు ఎంతయో దుఃఖంతు!

మమకారమందునే మరలి పోదు,

నూతనత్వము నందు పాత, యిమిడియుండు,

అందు నీదు యునికి అలరుననుచు,

ఆ. పుట్టు గిట్టు లందు, భూనభముల యందు

బిడిబి పోక యెప్పుడు వెంటనుండి

ఎరుగ లేని వాని నెదుటనిల్పెదవోయి

ఎడద పొంగి పోవ ముడులవైబి

ఆ. అరయ, నిన్ను దెలియ పరుడెవ్వడును లేడు

మూసినిల్లు లేదు ముజ్జగముల

అన్ని జీవరాసులందు నిన్నే జూచు

ప్రేమనిమ్ము స్వామి వేడుకొందు!!

ON the slope of the desolate river among tall grasses I asked her, "Maiden, where do you go shading your lamp with your mantle?

My house is all dark and lonesome - lend me your light!"

She raised her dark eyes for a moment and looked at my face through the dusk. "I have come to the river," she said, "to float my lamp on the stream when the daylight wanes in the west."

I stood alone among tall grasses and watched the timid flame of her lamp uselessly drifting in the tide.

In the silence of gathering night I asked her, "Maiden, your lights are all lit - then where do you go with your lamp? My house is all dark and lonesome, - lend me your light.

She raised her dark eyes on my face and stood for a moment doubtful. "I have come," she said at last, "to dedicate my lamp to the sky." I stood and watched her light uselessly burning in the void.

In the moonless gloom of midnight, I asked her, "Maiden, what is your quest holding the lamp near your heart? My house is all dark and lonesome, - lend me your light."

She stopped for a minute and thought and gazed at my face in the dark. "I have brought my light," she said, "to join the carnival of lamps." I stood and watched her little lamp uselessly lost among lights.

సీ. నదియొడ్డు నందొక నల్లకనుల బాల
నడిగితి చీకటి యలుము వేళ

"మేలిముసుగు తోడ గాలి తెరలనాపి
ఒంటిగా దివ్యతో ఒడ్డు చెంత

ఎందుబోదువు బాల ఈవేళ! వెలుగుతో,
మాయింట బీకట్లు తీయలేవ!!"

"పగటిపూట వెలుగు పశ్చిమాబ్దిని జేర
నదిపైన బీపమ్ము వదిలి వేయ

ఆ. వచ్చితి నదికనుచు పల్కెనా పద్మాక్షి
నల్ల కనులనెత్తి నన్ను జూచి
వ్యర్థమగుచు దివ్యె వాగులోదేలగా
నిస్సహాయుడనయి నిలచి యుంటి

సీ. బీపమ్ములన్నియూ దివ్యమై వెలుగగా
ఎందుబోదువిపుడు యిల్లు విడిచి?

బీకట్లు పోకార్చ బిరుబీపమున్ నాకు
అరువీయగా రాద కరుణ జూపి?

"ఆకాశబీపమ్ము అర్పించ వచ్చితి"
అనుమానముతోడ అనియె యువిద

కొరగాని దివ్యెలో తరుగు కాంతులజూచి
పలుకుమాని అచట నిలచి యుంటి

ఆ. గుండె పైన హత్తుకొనెదవేల దివ్యె,
అమవస నిశిలోన అర్థరాత్రి?
అంధకారమలమె అంతటా మాయింట
వెలుగునింప బీపకళిక నీవ?

ఆ. "తెచ్చి యుంటి దాని బీపోత్సవమునకై"
చూచి నన్ను దెలిపె సుదతి యపుడు
వేల దివ్యెలందు వెలవెలబోయిన
ప్రమిద వంక చూచి పలుకకుంటి

65

WHAT divine drink wouldst thou have, my God, from this overflowing cup of my life?

My poet, is it thy delight to see thy creation through my eyes and to stand at the portals of my ears silently to listen to thine own eternal harmony?

Thy world is weaving words in my mind and thy joy is adding music to them. Thou givest thyself to me in love and then feelest thine own entire sweetness in me.

సీ. ఎట్టి అమృతమును ఈజీవపాత్రలో

త్రావదలచి నింపినావు స్వామి?

భువన రచన జేయు కవిసత్తమా! దాని

కాంచనెంతువో నాడు కనులనుండి?

కర్ణరంద్రముల కడ జీవరాగము

అవధరింతువో నన్ను అనుగ్రహించి?

నిఖిలనిర్మాతవు నిండినా మనసులో

అవతరింతువో సృష్టిననుభవింప?

ఆ. పదము లిల్లు నెదను పరమాత్మ నీసృష్టి,

సరిగమలను కూర్చు సంతసమ్ము!!

నీదు సర్వమొసగి, నిర్మల ప్రేమతో

మరలగొనెదవీవె, మదిని నిలిచి

66

SHE who ever had remained in the depth of my being, in the twilight of gleams and of glimpses; she who never opened her veils in the morning light, will be my last gift to thee, my God, folded in my final song.

Words have wooed yet failed win her; persuasion has stretched to her its eager arms in vain. I have roamed from country to country keeping her in the core of my heart, and around her have risen and fallen the growth and decay of my life.

Over my thoughts and actions, my slumbers and dreams, she reigned yet dwelled alone and apart. Many a man knocked at my door and asked for her and turned away in despair. There was none in the world who ever saw her face to face, and she remained in her loneliness waiting for thy recognition.

సీ. మనసుభద్రపరచు మానినీ రత్నమ్ము

తళుకు మని మెరయు తరళనేత్రి

వేకువ కాంతులు తాకలేని తరుణి

ముసుగుతీయకనుండు ముద్దరాలు

అల్పింతు నామెను అంజలి ఘటియించి

చరమగీతిగ దాచి స్వామి నీకు

పదగుంఫనమ్మున పట్టుబడదు ఆమె

ప్రార్థనల్ జేసినా వశము కాదు

ఆ. దేశ దేశములను తిరిగితి, ఆమెను

హృదయ కుహర మందు పదిల పరచి

కీర్తిశిఖరములను గెలుపుటములను

తోడునిలిచె నామె నీడవోలె

ఆ. కలల నిదురలందు కర్మయోచనలందు

పాలనమును జేసి యేలి నన్ను

ఎప్పుడు బ్రతికెనామె యేకాకిగా తాను

దూరమందు మెరయు తారవోలె

ఆ. అవనిలోని ప్రముఖులామెకై నాయింటి
తలుపు తట్టి వగచి తరలినారు
ఎవరు చూడలేని ఏకాంతమందు నీ
మెప్పుకొరకె వేచునిప్పుడామె!!!

67

THOU art the sky and thou art the nest as well.

O thou beautiful, there in the nest it is thy love that encloses the soul with colours and sounds and odours.

There comes the morning with the golden basket in her right hand bearing the wreath of beauty, silently to crown the earth.

And there comes the evening over the lonely meadows deserted by herds, through trackless paths, carrying cool draughts of peace in her golden pitcher from the western ocean of rest.

But there, where spreads the infinite sky for the soul to take her flight in, reigns the stainless white radiance. There is no day nor night, nor form nor colour, and never, never a word.

సీ. తలపైని గగనమ్ము తరువులో బిరుగూడు
నీదురూపమె స్వామి! నిఖిలమంత
సౌందర్య నిలయ! ఆ, అందాల గూటిలో
నెత్తావులను జల్లి నీదు ప్రేమ
కలరవములనిండి పలువర్ణములతో
ఆవరించెను ప్రభూ! ఆత్మమీద
--

ముడివేసి తలనిండ పూలహారాలను
కేలదాల్చి పసిడి పూల సజ్జ

ఆ. పొద్దుపొడుపు వేళ సద్దుసేయక తాను
అరుణ కిరణ కాంతి అవని నిండ
అలరు సోనల భువినభిషిక్తగా జేయ
కదలి వచ్చునపుడు ఉదయ కాంత

సీ. గోధూళి వేళలో గోపాలురందరున్
మందలతోగూడి మరలి పోవ

శాంతివీచికలను స్వర్ణకలశమందు
నింపుకొనుచు వచ్చు నెలత సంధ్య

కాని, శూన్యము లోన, కట్లు తెగి యెగురు
ఆత్మకై పరచిన అభ్రమందు

శ్రేత వర్ణమొకటె వేలసూర్యుల వలె
వెలుగుచుండు నచట నలుపు లేక

ఆ. రంగు రూపు లన్ని లయమౌనచ్చోట,
ఉదయరాత్రు లచట ఉండబోవు!
మాట, మాటలేదు మచ్చుకైనాగాని,
కడకు మిగులునచట కాంతియొకటె!!!!

68

THY sunbeam comes upon this earth of mine with arms outstretched and stands at my door the livelong day to carry back to thy feet clouds made of my tears and sighs and songs.

With fond delight thou wrappest about thy starry breast that mantle of misty cloud,
turning it into numberless shapes and folds and colouring it with hues ever changing.

It is so light and so fleeting, tender and tearful and dark, that is why thou lovest it, O
thou spotless and serene. And that is why it may cover thy awful white light with its
pathetic shadows.

సీ. అవనిపైకేతెంచి అరజేతులన్ జాచి

వాకిటిలో నిల్చి భానురేఖ,

నాదునిట్టార్పులు నాగానలహారులన్

కన్నీటి ధారలన్ కరగి వైచి

నీపాదములనుండ నీటిమబ్బుగ మాల్చి

నిలిపియుంచెను ప్రభూ నింగిలోన

నక్షత్రయుక్తమౌ వక్షమ్ముపై దాని

ధరియించితివి నీవు కరుణతోడ

ఆ. వేల రూపములను వేవేల రంగులన్

అంబుదంపు మేననమరె స్వామి

మసకమబ్బు మెరసి మంచపారగ నీదు

పాంగుయెడదపైన పులకలించు

ఆ. గాలిలోన తేలి కన్నీటితో నిండి

మెత్త నైనదగుట మెత్తువోయి

తెల్లనైన నీదు దేహమ్ము పైదాని

యసిత ఛాయలెంతో అందమిచ్చు

THE same stream of life that runs through my veins night and day runs through the world and dances in rhythmic measures.

It is the same life that shoots in joy through the dust of the earth in numberless blades of grass and breaks into tumultuous waves of leaves and flowers.

It is the same life that is rocked in the ocean-cradle of birth and of death, in ebb and in flow.

I feel my limbs are made glorious by the touch of this world of life. And my pride is from the life-throb of ages dancing in my blood this moment.

సీ. నరనరమ్ముల లోన నాట్యమాడుచునుండు

పవలు రాత్రుల నదె, ప్రాణశక్తి!

రాగతాళ గతుల లయరీతిగ కదలి

నిఖిల లోకమ్ముల నిండు శక్తి!!

భూరజమ్మున పాంగి పులకించి గరికపై

పత్ర పుష్పాలుగ పరిమళించు

జన్మమృత్యువులను జలధినూయలలాగు

ఆటుపోటులనెన్నో అనుభవించి

ఆ. తనువులో ప్రతి యణువణువులో మిళితమై

తేజమొసగు నాడు దేహమునకు

ప్రాణనాడులందు పర్వెత్తు గర్వమ్ము

ఆడుచున్నదిప్పు డతిశయమున

IS it beyond thee to be glad with the gladness of this rhythm? To be tossed and lost and broken in the whirl of this fearful joy?

All things rush on, they stop not, they look not behind, no power can hold them back, they rush on.

Keeping steps with that restless, rapid music, seasons come dancing and pass away - colours, tunes, and perfumes pour in endless cascades in the abounding joy that scatters and gives up and dies every moment.

ఆ. హద్దు లేక సాగు ఆనంద ఖేలలో
తనిసి పోవ నీకు మనసు కరువ?
పరుగుదీయు నన్ని మరలిచూడక, పృథ్వి
నెవరి తరము కాదు యెదురు నిలువ!

ఆ. అలుపు లేక సాగు ఆగానలహరిలో
అడుగుకలుపు ఋతువులార్తితోడ
పరిమళాలు వేల వర్ణాలతో హృష్టి
పొంది మూర్ఛనలను పారలిపోవు

71

THAT I should make much of myself and turn it on all sides, thus casting coloured shadows on thy radiance - such is thy maya. Thou settest a barrier in thine own being and then callest thy severed self in myriad notes. This thy self-separation has taken body in me.

The poignant song is echoed through all the sky in many-coloured tears and smiles, alarms and hopes; waves rise up and sink again, dreams break and form. In me is thy own defeat of self.

This screen that thou hast raised is painted with innumerable figures with the brush of the night and the day. Behind it thy seat is woven in wondrous mysteries of curves, casting away all barren lines of straightness.

The great pageant of thee and me has overspread the sky. With the tune of thee and me all the air is vibrant, and all ages pass with the hiding and seeking of thee and me.

సీ. ఆడంబరముతోడ అన్నివైపుల తిరిగి

తళుకుమని నగలు వెలుగు చుండ

నామేని కాంతులు నీమీద మెరవంగ

మైమరతును!! యెంత మాయ నీది!!

విశ్వాత్మకుడవయ్యు విభజించు కొనినిన్ను

పిలుచుకొందువు నీవె వేల విధుల

అగణితంబగు నీదు ఆకృతులన్, నాకు

అస్థిత్వ మిడితి వయాచితముగ

ఆ. అశ్రుధారలందు ఆనంద బాష్పాల

తెగని ఆశలందు దిగులు యందు

మారు మ్రోగు నీదు మధుర గాన లహరి

నిండిపోవు స్వామి నింగి యంత

సీ. కడలిలో కెరటాలు పడిలేచు నిరతమ్ము

కల, పొంది రూపమ్ము కరగి పోవు

రేబవళ్ళను చిత్ర లేఖనులుగ జేసి,
అవని యవనిక పై అందమైన,

రూపాలు చిత్రించి, చూపితివో ప్రభూ!
తెరవెన్ను నిలిచి నీ దివ్య భోల!!

సారరహితమైన సరళరేఖల వీడి
ఒంపు సాంపుల తోడ ఒంటిదగుచు

అ. అలరుచుండు నీదు అందమౌ పీఠమ్ము,
తెలియరాని కళల వెలిగిపోయి!!
నీవు నేననియెడి నిత్యోత్సమ్ములు
నిండిపోయె నేడు నింగి లోన

అ. మన యిరువురి పాట మైమరచినగాలి
ఆడుచున్నదిపుడు అవనిపైన
ఆగిపోక సాగు దాగురింతాటలో
కదిలె యుగములెన్నో కాలమందు!!!

72

HE it is, the innermost one, who awakens my being with his deep hidden touches. He it is who puts his enchantment upon these eyes and joyfully plays on the chords of my heart in varied cadence of pleasure and pain.

He it is who weaves the web of this maya in evanescent hues of gold and silver, blue and green, and lets peep out through the folds his feet, at whose touch I forget myself.

Days come and ages pass, and it is ever he who moves my heart in many a name, in many a guise, in many a rapture of joy and of sorrow.

సీ. అంతరాంతరముల నతిసున్నితంబుగా

తట్టిలేపునతడు తమసు నుంచి

మంత్రముగ్గుని జేసి మరపించి, కనులపై

అందమౌ ప్రకృతిగా ఆవరించి

బాధ, సౌఖ్యములు స్వరములై అమరగా

మధుర తంతులమీటు యెదనతండు

పచ్చ, నీల, రజత, పసిడి వర్ణాలతో

మాయయను తెరను నేయునతడు

ఆ. తెర మడతల నడుమ దివ్యపాదములు

తొంగి చూచుచుండ పొంగిపోయి

పరవశించి పోతి ప్రణమిల్లియపుడు నే

నతని పాదమంటి ఆదమరచి

ఆ. కాల చక్రమందు గడచు యుగములెన్నో

వెతల, వేడుకలను జతగ నిలిచి

వేయి పేర్ల తోడవేల రూపాలతో

ఎదను ప్రేమ నింపు ఈశుడతడు

73

DELIVERANCE is not for me in renunciation. I feel the embrace of freedom in a thousand bonds of delight.

Thou ever pourest for me the fresh draught of thy wine of various colours and fragrance, filling this earthen vessel to the brim.

My world will light its hundred different lamps with thy flame and place them before the altar of thy temple.

No, I will never shut the doors of my senses. The delights of sight and hearing and touch will bear thy delight.

Yes, all my illusions will burn into illumination of joy, and all my desires ripen into fruits of love.

సీ. ముక్తిలేదోయి విరక్తిలో!! ముదమిడు,
వేలబంధనములే స్వేచ్ఛ నాకు!!

ఈమట్టి పాత్రలో నెన్నియో రుచులతో
మధువునింపితివోయి మరులు గొలిపి

వెలిగింతునో ప్రభూ! వేల దీపమ్ములు
నీదివ్యజ్యోతితో నిఖిలమంత

కనుచూపు, వినుశక్తి, తనువుసోకిన గాలి
తెలుపునీదు యునికి నెలమితోడ

ఆ. ఇంద్రియాలనెప్పుడు బంధించగాబోను,
మూలనుండలేను ముక్కు మూసి!
వాంఛలన్ని పండు పరమాత్మ ప్రేమగా
భ్రమల బూది జేయు ప్రభుని యెరుక!

74

THE day is no more, the shadow is upon the earth. It is time that I go to the stream to fill my pitcher.

The evening air is eager with the sad music of the water. Ah, it calls me out into the dusk. In the lonely lane there is no passer by, the wind is up, the ripples are rampant in the river. I know not if I shall come back home. I know not whom I shall chance to meet. There at the fording in the little boat the unknown man plays upon his lute.

సీ. పొద్దుగ్రుంకెనపుడె పొడుగయ్యె నీడలు

ఏగవలెనిక నే నేటికడకు

వేదనతో నీరు వినిపించు పాటతో

తొందర చేసిన సందె గాలి,

మునిమాపు వేళలో ననుజల్పె తోడుగా

నిర్ణన పీఠలో నెనరు తోడ

శూన్యమౌ దారులన్ చురుకయ్యె చలిగాలి

నదిపైని తరగలు కదిలె వడిగ

ఆ. మరల ఇంటి వంక తిరిగి వత్తునొ లేదొ

ఎవని చూడ గలనొ యెరుక లేదు

ఏటి గట్టు చెంత పాటపాడునతడు

అధర సుధలు నింపి వెదురులోన

75

THY gifts to us mortals fulfil all our needs and yet run back to thee un-diminished. The river has its everyday work to do and hastens through fields and hamlets; yet its incessant stream winds towards the washing of thy feet.

The flower sweetens the air with its perfume; yet its last service is to offer itself to thee. Thy worship does not impoverish the world. From the words of the poet men take what meanings please them; yet their last meaning points to thee.

సీ. పల్లెసీమను జేసి, పసిడి మాగాణిగా
పరుగుదీయు నదము వసుధ పైన

జీవధారగ నది, రేవులన్నియు చుట్టి
కడకు నీ పదములె, కడుగుచుండు!!

గాలినంతట తాను గంధమ్ము నలదినా
పూవు బ్రతుకు నీదు పూజ కొరకె

సుకవి గీతమ్ములు చూపు అర్థములెన్నో
పరమార్థము యెరుక పరచు నిన్నె

ఆ. పూజ చేసి నిన్ను పూర్ణత్వమును పొందు
భూమికెన్న డైన లేమి లేదు
నీదు కాన్కలొసగు నిత్యతృప్తిని మాకు
మరల నిన్నె జేరు తరచిజూడ

76

DAY after DAY, O lord of my life, shall I stand before thee face to face? With folded hands, O lord of all worlds, shall I stand before thee face to face?

Under thy great sky in solitude and silence, with humble heart shall I stand before thee face to face?

In this laborious world of thine, tumultuous with toil and with struggle, among hurrying crowds shall I stand before thee face to face?

And when my work shall be done in this world, O King of kings, alone and speechless shall I stand before thee face to face?

అంజలి ఘటీయించి, అఖలేశ!! ప్రతిరోజు,
నిలబడి యుండనా నీదు మ్రోల!

నిశ్చల నీరవ నింగినీడన, యెద
పరువనా నీముందు భక్తి మీర

కష్టతరమగు నీ సృష్టి చక్రమునందు
అటుపోట్ల నడుమ అవని లోన,

పరుగుదీయు జనుల పజ్జ నిలిచి, నీదు
మూర్తినే చూడనా యార్తి తోడ

ఆ. కడకు, నేయ వలయు కార్యమ్ములన్నియు
ముగిసి పోయినంత పుడమి పైన,
పలుకు మాని నీదు వదనమ్ము వంక నే
కనులు నిల్పియుంచి కరగి పోన!!

77

I KNOW thee as my God and stand apart - I do not know thee as my own and come closer. I know thee as my father and bow before thy feet - I do not grasp thy hand as my friend's.

I stand not where thou comest down and ownest thyself as mine, there to clasp thee to my heart and take thee as my comrade.

Thou art the Brother amongst my brothers, but I heed them not, I divide not my earnings with them, thus sharing my all with thee.

In pleasure and in pain I stand not by the side of men, and thus stand by thee. I shrink to give up my life, and thus do not plunge into the great waters of life.

సీ. దేవదేవునిగానె తెలిసి మసలుకొందు,
దరికిరానీయక తప్పుకొందు!

తండ్రిగానె తలచి తలనుంతు పదములన్,
చెలికానిగా చేయి కలుపకుండు!

ఆప్పుండవని నిన్ను అక్కున జేర్చక,
నీవొచ్చు దారిలో నిలువకుండు!

అన్నదమ్ములతోడ ఆస్తిపంచగ లేను,
సర్వమెటులనిత్తు స్వామి నీకు!!

ఆ. తోటి జనుల వెతల తోడుండగా లేను,
నీదు పజ్జ నెటుల నిలువగలను!!
ప్రాణమీయ వెరతు భవబంధములబడి
దుముక లేను జీవ ధునిని స్వామి!!!

78

WHEN the creation was new and all the stars shone in their first splendor, the gods held their assembly in the sky and sang "Oh, the picture of perfection! The joy unalloyed!"

But one cried of a sudden – "It seems that somewhere there is a break in the chain of light and one of the stars has been lost." The golden string of their harp snapped, their song stopped, and they cried in dismay – "Yes, that lost star was the best, she was the glory of all heavens!"

From that day the search is unceasing for her, and the cry goes on from one to the other that in her the world has lost its one joy!

Only in the deepest silence of night the stars smile and whisper among themselves
—"Vain is this seeking! Unbroken perfection is over all!"

సీ. చక్కని నీసృష్టి జన్మించు తరుణాన
చుక్కలన్ని మెరసె నొక్కసారి

పరిపూర్ణమౌ సృష్టి పరిలేకమును జూచి
వినుతింబిరి సురలు విస్మయమున

"కాంతిహారమున కనుడదె భంగము
తారయొకటి తెగె దానినుండి"

ఆక్రందనము జేసిరంతలో నొక్కరు,
తీగతెగిన వీణ మూగ బోయె

అ. "దివ్యమైన తార దివిసీమకే శోభ
లేని నాడు మనకు లేదు శాంతి"

అనుచు వెదకసాగి రమరులలుపులేక
లేని తార కొరకు రేయిపవలు.

అ. నవ్వి పలికెనంత నక్షత్రరాశులు
సాంద్ర నీరవంపు శార్వరమున
"కొఱత లేనిదైన పరమాత్మ సృష్టిలో
వెర్రితనమె కాద వెదుకులాట?"

IF it is not my portion to meet thee in this my life then let me ever feel that I have missed thy sight – let me not forget for a moment, let me carry the pangs of this sorrow in my dreams and in my wakeful hours.

As my days pass in the crowded market of this world and my hands grow full with the daily profits, let me ever feel that I have gained nothing – let me not forget for a moment, let me carry the pangs of this sorrow in my dreams and in my wakeful hours.

When I sit by the roadside, tired and panting, when I spread my bed low in the dust, let me ever feel that the long journey is still before me – let me not forget for a moment, let me carry the pangs of this sorrow in my dreams and in my wakeful hours.

When my rooms have been decked out and the flutes sound and the laughter there is loud, let me ever feel that I have not invited thee to my house – let me not forget for a moment, let me carry the pangs of this sorrow in my dreams and in my wakeful hours.

సీ. ఈ జీవితము లోన, ఎదురుగా నినుజూచు

ప్రాప్తము లేకున్న, ప్రార్థనిదియె -

మరపురానీయకు మనసులో క్షణమైన

నిన్నుచూడకపోతి నన్న నిజము

మెలకువ యుండినా, కలలలో దేలినా

ఈబాధ మోయనీ రేబవళ్ళు

--

వెలలేని సంపదల్ విపణిలో కల్గినా

విలువలేదనెరుక నిలువనిమ్ము

ఆ. బ్రతుకు బాట లోన వడిగ పరుగుదీసి

దారిప్రక్క సుంత తనువువాల్య

గమ్యమరగు ఘడియ కడుదూరమని, నాదు

మదిని యెల్లవేళ మెదల నిమ్ము

--

ఆ. పందిరేసి యింట పండుగన్ జేసితి

వేణునాద ధ్వనులు వెల్లి విరిసె
సంబరముల నడుమ సంతోష సమయాన,
నిన్ను పిలువనైతినన్న వెలితి,

ఆ. కదలనిమ్ము నాడు కఠినహృదయమందు
నివురుగప్పియున్న నిప్పు వోలె
స్వప్న జగమునందు, జాగ్రత్తపంచాన
మోయనిమ్ము బాధ రేయిపవలు

80

I AM like a remnant of a cloud of autumn uselessly roaming in the sky, O my sun ever-glorious! Thy touch has not yet melted my vapor, making me one with thy light, and thus I count months and years separated from thee.

If this be thy wish and if this be thy play, then take this fleeting emptiness of mine, paint it with colors, gild it with gold, float it on the wanton wind and spread it in varied wonders.

And again when it shall be thy wish to end this play at night, I shall melt and vanish away in the dark, or it may be in a smile of the white morning, in a coolness of purity transparent.

సీ. శరదాంబుదము వీడి శకలమై గగనాన
తిరుగాడుచుంటి నే దిక్కు మరచి

భానుమూర్తి నీదు భాసలో లీనమై
ఒకటికాలేక నే ఒంటినైతి

నీఫేల యీరితి నీయిచ్చయైనచో
తరళబుద్ధుడమైన తనువుపైన,

రంగురంగులు తీర్చి, బంగారు యంచుతో
గాలితరగలపై తేలనిమ్ము

ఆ. నిలుపనెంతువేని నీయాట, నిశిలోన
కరగిపోదు స్వామి, గురుతువిడక!

నీదు యాజ్ఞయైన, నీహార ప్రాభాత
అధరహసిత మగుచు యొదిగిపోదు!

81

ON many an idle day have I grieved over lost time. But it is never lost, my lord. Thou hast taken every moment of my life in thine own hands.

Hidden in the heart of things thou art nourishing seeds into sprouts, buds into blossoms, and ripening flowers into fruitfulness.

I was tired and sleeping on my idle bed and imagined all work had ceased. In the morning I woke up and found my garden full with wonders of flowers.

సీ. కలిగెకాలమనుచు కలతచెందితినెంతో!!

యెరుగనైతిని నీదు కరుణ స్వామి!

నాజీవితమున క్షణక్షణమ్మును నీవె

కాచుచుంటివి నీదు కరమునుంచి

గుడిజేసి గుండెలన్ గుప్తమ్ముగానుండి

కదిలించెదవు నీవు కణకణమ్ము

మొలకెత్తుజీజమ్ము పూవుపండుగమారు

నీప్రేమ చేతనే నిలుచు జగము

ఆ. అలసి నిదురబోయి అనుకొంటి మదిలోన
అవని కార్యమంత ఆగెనంచు
తెరచి జూతు కనులు మరునాటి ఉదయాన
మురిసి నవ్వుచున్న పూలవనము

82

TIME is endless in thy hands, my lord. There is none to count thy minutes.

Days and nights pass and ages bloom and fade like flowers. Thou knowest how to wait. Thy centuries follow each other perfecting a small wild flower.

We have no time to lose, and having no time we must scramble for our chances. We are too poor to be late.

And thus it is that time goes by while I give it to every querulous man who claims it, and thine altar is empty of all offerings to the last.

At the end of the day I hasten in fear lest thy gate be shut; but I find that yet there is time.

సీ. కాలమధీనమై కలదునీ కరములన్

గణికుడెవ్వడు లేక మనెదవీవు

వికసించి ముకుళించు, విరులుగా, నీసృష్టి

నగణితంబై సాగు యుగములెన్నో

ఎన్ని శతాబ్దాలు చిన్ని అడవిపూవు

మలచగా గడిచెనో మహిని స్వామి!

కాలచోదితులమై కనరాని భవితకై

అల్పజీవితములో అలమటించు

ఆ. మర్చ్యలై బ్రతికెడు మాదు సమయమంత
పరుష వాక్కులందు తరిగిపోగ
నీకు నుతులు జేయ నిముషమ్ము కనరాదు
కాలమంత యిటుల కరగిపోయె

ఆ. పూజవేళ దాట పాడిమాటల మునిగి,
తలుపు మూతురన్న తలపు చేత
పరితపించి చాల పరుగుదీసి గుడికి
ఎదుటనిన్నుజూచి కదలకుంటి

83

MOTHER, I shall weave a chain of pearls for thy neck with my tears of sorrow. The stars have wrought their anklets of light to deck thy feet, but mine will hang upon thy breast.

Wealth and fame come from thee and it is for thee to give or to withhold them. But this my sorrow is absolutely mine own, and when I bring it to thee as my offering thou rewardest me with thy grace.

సీ. అమ్మ!! నీ కల్లెద అశ్రుకణములతో
అందమౌ ముత్యాల హారమొకటి!!

మిలమిలా మెరయునీ మింటతారలు నీదు
పాదమంజీరమై వరలు తల్లి!

ఎదపైన కదలాడు ఇంపుగా తీర్పు నా
కన్నీటిమాల నీ కంఠసీమ

దయతోడ నీవిచ్చు ధనధాన్య భాగ్యాలు
దూరమవ్వగ వచ్చు, చేర వచ్చు!

ఆ. అంతులేక పారు ఆరిపోని కనుల

నీరు నాదె తల్లి నిశ్చయముగ

అర్పణమ్ము జేతునశ్రమాల నిపుడు

వరమునిమ్ము మాత! కరుణ తోడ!!

84

IT is the pang of separation that spreads throughout the world and gives birth to shapes innumerable in the infinite sky. It is this sorrow of separation that gazes in silence all night from star to star and becomes lyric among rustling leaves in rainy darkness of July.

It is this overspreading pain that deepens into loves and desires, into sufferings and joys in human homes; and this it is that ever melts and flows in songs through my poet's heart.

సీ. విశ్వమంతట నిండు విరహమే, పుట్టించు,

రోదసిలో వేల రూపములను

తార, తార నడుమ తనరు వియోగమే

ధరణిపై కరుదెంచి, తన్మయమున,

వర్షముతువు లోన పాటగా మారియి

అడవియాకులలోన అలికిడయ్యె

ఈ యెడబాటులే యిలపైని మనుజుల

ఇండ్లలోనికి జేరి యెదల జొచ్చి

ఆ. వలపులై, వదలని వగపులై, తీరని

కోర్కెలై మెదలెను గుండెలోన

కవి హృదయము నిదియె కరగించి, ప్రవహించు

మధుర గాన సుధగ మారెనిపుడు

85

WHEN the warriors came out first from their master's hall, where had they hid their power? Where were their armour and their arms?

They looked poor and helpless, and the arrows were showered upon them on the day they came out from their master's hall. When the warriors marched back again to their master's hall where did they hide their power?

They had dropped the sword and dropped the bow and the arrow; peace was on their foreheads, and they had left the fruits of their life behind them on the day they marched back again to their master's hall.

సీ. ప్రభుసన్నిధిని వీడి బయలుదేరిన, వీరు
లెటదాచి యుంచిరో బిటవునంత?

లేవుకవచములు లేవాయుధమ్ములున్
నిస్త్రాణమై వారు నీరసముగ,

వెలికివచ్చిన యంత ములుకుశరమ్ములు
జడివానగా వారి యొడలునింపె

వెనుబిరిగిన వారు విభుని ప్రాంగణమందు
దాచిరెచ్చోటనో త్రాణమంత?

ఆ. విల్లు కోల విడిచి వేలమ్ము విడనాడి,
శాంతినిండు నుదుట కాంతి మెరయ,
కర్మ ఫలము వీడి కడకుచేరుకొనిరి
సర్వపాలకుడగు స్వామి నీడ!

86

DEATH, thy servant, is at my door. He has crossed the unknown sea and brought thy call to my home.

The night is dark and my heart is fearful yet I will take up the lamp, open my gates and bow to him my welcome. It is thy messenger who stands at my door.

I will worship him with folded hands, and with tears. I will worship him placing at his feet the treasure of my heart.

He will go back with his errand done, leaving a dark shadow on my morning; and in my desolate home only my forlorn self will remain as my last offering to thee.

సీ. కాలమను జలధి కడచి నీ దాసుడౌ

కాలుడే నిలిచె నా గడపముందు

బిమ్మబీకటి రాత్రి, చిత్తమందున భీతి

నిండగా, గొనివచ్చె నీదు పిలుపు

స్వామిదూతయతడు స్వాగతింతు, శిరసు

వంచి పాదములంటి పలకరింతు

కన్నీళ్ళ నల్పింతు కైమోడ్పు సేసతని

చరణమ్ములందు నా సర్వమొసగి

ఆ. అతనికార్యమతడు ఆచరించి వెడలె,

వీడి నీలినీడ వేకువందు!!

ఒంటియింటిలోన ఒంటరై యుంటి నే

నర్పణమ్ము జేయనాత్మ నీకు!!

87

IN desperate hope I go and search for her in all the corners of my room; I find her not.

My house is small and what once has gone from it can never be regained.

But infinite is thy mansion, my lord, and seeking her I have come to thy door. I stand under the golden canopy of thine evening sky and I lift my eager eyes to thy face.

I have come to the brink of eternity from which nothing can vanish – no hope, no happiness, no vision of a face seen through tears.

Oh, dip my emptied life into that ocean, plunge it into the deepest fullness.

Let me for once feel that lost sweet touch in the allness of the universe.

సీ. అడుగంటు ఆశతో ఆమెకై మాయింట

యంతటా వెదకినే నలసిపోతి

బిరుకుటీరము నాది చేయిజాలిన దాని

తిరిగిపొందుట యన్న తరము కాదు

ఆకాశ హర్ష్యమై అలరునీ సౌధమ్ము!!

ఆమెకై వెదకుచు అరిగితిటకు

పసిడి పందిరి క్రింద పడమటి సంధ్యలో

ముఖమెత్తి జూతునీ మోము వంక

ఆ. కనులనీరు మోము కప్పకుండునెచట

నిలుచునెచట యాశ మలిగిపోక

అంతులేనిదగు అనంతమౌ కాలమ్ము

అంచు వద్దనివుడు యాగి యుంటి

ఆ. నీదు జలభి, బ్రతుకు నిస్సార కలశమ్ము

మునగ నిమ్ము స్వామి ముదముతోడ
పాందనిమ్ము భువన పూర్ణత్వమొకసారి
తన్మయత్వమందు తనిసి పోని

88

DEITY of the ruined temple! The broken strings of Vina sing no more your praise.

The bells in the evening proclaim not your time of worship. The air is still and silent about you.

In your desolate dwelling comes the vagrant spring breeze. It brings the tidings of flowers – the flowers that for your worship are offered no more.

Your worshipper of old wanders ever longing for favour still refused. In the eventide, when fires and shadows mingle with the gloom of dust, he wearily comes back to the ruined temple with hunger in his heart.

Many a festival day comes to you in silence, deity of the ruined temple. Many a night of worship goes away with lamp unlit.

Many new images are built by masters of cunning art and carried to the holy stream of oblivion when their time is come. Only the deity of the ruined temple remains unworshipped in deathless neglect.

సీ. శిఖల కోవెలనేలు యభిదేవతా నిన్ను

తెగినతంతుల వీణ పాగడదింక

పూజవేళను దెల్ప, మ్రోగవు గంటలు

సంధ్యవేళల గాలి, సద్దు మాను

పూలకారు పవనమ్ము గుడిలోనికి దెచ్చు,

పూజకై రాలేని పూల వార్త

వేచి వరమునకై, వేగిపోయి, చివర
కలసి వెడలె పూర్వయర్చకుండు

ఆ. అగ్ని శిఖల ధూళియావరించిన వేళ
బిగులు మనసులోన సెగలు రేగ
తిరిగి వచ్చునతడు తీరని కోర్కెతో
పాడుబడిన గుడికి బడలిపోయి

ఆ. పర్వదినములెన్నో వచ్చిమరలిపోయె
వడిగ కాలగతిని సడియె లేక
సంధ్య పూజలెన్నో సాగిపోయెను, నీడు
గర్భగుడిని దీపకళిక లేక

ఆ. శిల్ప ప్రప్థలెన్నో శిల్పాలు చెక్కినా
కాల గర్భమందు కలిసి పోయె
పాడుబడ్డ గుడిని పతనమ్ము కాలేక
మూర్తి యటలె నిలిచె పూజ లేక

89

NO more noisy, loud words from me – such is my master's will. Henceforth I deal in whispers. The speech of my heart will be carried on in murmurings of a song.

Men hasten to the King's market. All the buyers and sellers are there. But I have my untimely leave in the middle of the day, in the thick of work.

Let then the flowers come out in my garden, though it is not their time and let the midday bees strike up their lazy hum.

Full many an hour have I spent in the strife of the good and the evil, but now it is the pleasure of my playmate of the empty days to draw my heart on to him; and I know not why is this sudden call to what useless!

సీ. గొప్పమాటలు లేవు, గోలసేయుట లేదు!!

ఇదియె ప్రభుని ఇచ్చి ఇంక మీద

ఎదలోని సాదలన్ని ఎరుకపరతు, నాదు

పాటలో మెల్లగా ప్రభుని మ్రోల!!

రాచనగరునకు రయమునేగిరి లోక

వర్తకమ్మును కోరి, వణిజులంత

వేశకాలేదు నే విరమించితిని కార్య

భారమంతయు నేడు పట్టి లేక

ఆ. విరులు వనములోన వికసించదొడగనీ

అడుగుపెట్టకున్న ఆమనియిటు

కాలమాద మరచు రోలంబములు పూల

నావరించనిమ్ము అలరులనటు

ఆ. మనసు నిన్నినాళ్ళు మంచిచెడుల మధ్య

నలిపి వైచినాను అలుపులేక!!

ఏమి పొందదలచి ఎద కట్టివేసెనో?

అతని యాటలింక బ్రతుకు నాకు!!

90

ON the day when death will knock at thy door what wilt thou offer to him? Oh, I will set before my guest the full vessel of my life – I will never let him go with empty hands.

All the sweet vintage of all my autumn days and summer nights, all the earnings and gleanings of my busy life will I place before him at the close of my days when death will knock at my door.

ఆ. తలుపు తట్టి, యముడె, దర్శనంబడినచో,
ఎటుల జూతువతని కిత్తు వేమి?
"ప్రాణకలశమిత్తు పదములన్ సేవించు
అతిథియైన యతని నాదరింతు

ఆ. ఆకురాలు దినము లాగ్రీష్ఠ యామినుల్,
ఆశతో గడిపిన ఆయువంత,
బిన్న నాటి గురుతులన్ని యొకటి జేసి
అర్పణమ్ము జేతు నతని మ్రోల"

91

O THOU the last fulfilment of life, Death, my death, come and whisper to me!

Day after day have I kept watch for thee; for thee have I borne the joys and pangs of life.

All that I am, that I have, that I hope and all my love have ever flowed towards thee in depth of secrecy.

One final glance from thine eyes and my life will be ever thine own. The flowers have been woven and the garland is ready for the bridegroom.

After the wedding, the bride shall leave her home and meet her lord alone in the solitude of night.

సీ. మరణమా!! నీవెనా, మదిలోన కదలాడు

బివరి కోర్కెవు, రమ్ము, చేరుకొనుము!

కలతలన్ కుతుకమున్ చెలికాడవే నీవు!

కాపుగాబితి నిన్ను రేపవళ్ళు!!

నాయాశ నాప్రేమ నాదన్న సర్వమ్ము

నిరతమ్ము నీవైపె పరుగుబీయు
కడగంట నొకమారు కాంచిన చాలు, నీ
చేతిలోనికి జారు జీవితమ్ము

ఆ. సిద్ధమయ్యె వధువు చేత పూమాలతో
వరుని మెడను వేసి మురిసిపోవ
తల్లియొడిని వీడి తనదుకాంతుని జేరు
ఎవరులేని రాత్రి నవ వధువుగ!

92

I KNOW that the day will come when my sight of this earth shall be lost, and life will take its leave in silence, drawing the last curtain over my eyes. Yet stars will watch at night, and morning rise as before, and hours heave like sea waves casting up pleasures and pains.

When I think of this end of my moments, the barrier of the moments breaks, and I see by the light of death thy world with its careless treasures. Rare is its lowliest seat, rare is its meanest of lives.

Things that I longed for in vain and things that I got – let them pass. Let me but truly possess the things that I ever spurned and overlooked.

సీ. చూపునిలిచి పోవు నీభూమి నొకనాడు
పరమసత్యమ్మిద నెరుగుదోయి
సడిసేయక యవని పడిపోయి మెల్లగా
సెలవుతీసికొనును జీవితమ్ము
వినువీణ తారలు కనిపెట్టుకొని యుండు
పొద్దుపొడుచునట్లై పుడమిపైన

సుఖదుఃఖములు రెండు చూపించు కాలమ్ము,
కడలిపై అలవోలె కదలునటులె!!

ఆ. చరమఘడియ వంక తరబిజాబితి! కాల
మంతులేని దయ్యె నడ్డు తొలగి!!
మృత్యు కాంతినుండి సృష్టిలోని సీరుల
కనగ యెరుక గలిగె కడకు నాకు

ఆ. అధమమైన జన్మ అపురూపమేయని!
అధమ స్థానమెంతో అరుదుయనుచు!!
వ్యర్థ కోరికలను వదిలేయనీ స్వామి
వాస్తవంబగు సీరి బడయనిమ్ము

93

I HAVE got my leave. Bid me farewell, my brothers! I bow to you all and take my departure. Here I give back the keys of my door – and I give up all claims to my house. I only ask for last kind words from you.

We were neighbours for long, but I received more than I could give. Now the day has dawned and the lamp that lit my dark corner is out. A summons has come and I am ready for my journey.

సీ. వీడుకోలు పలుక వేళయ్యెను బివరి
అభివందనములివె యన్నలార
ఇదియె గనుడు నేడు యిల్లు విడిచితి, నే
నప్పగించితి నాదు హక్కులన్ని
కోరకొననుమిమ్ము వేరేమియు, కొంత
మనసుకూరట నిచ్చు మాట తప్ప

కలిసియుంటిమి యెంతో చెలిమితోడ మనము!

బదులు చేయక పోతి, బడసిచాల!!

ఆ. పొడిచె పొద్దు నేడు, కొడిగట్టె నాగూడు

చీకటి తొలగించు బిన్న బివ్వె

పిలుపు వచ్చెనింక, వేగ పోవలె! నేను

జీవయాత్రకిపుడు సిద్ధమైతి!!!

94

AT this time of my parting, wish me good luck, my friends! The sky is flushed with the dawn and my path lies beautiful.

Ask not what I have with me to take there. I start on my journey with empty hands and expectant heart.

I shall put on my wedding garland. Mine is not the red-brown dress of the traveller, and though there are dangers on the way I have no fear in my mind.

The evening star will come out when my voyage is done and the plaintive notes of the twilight melodies be struck up from the King's gateway.

సీ. సెలవిక సఖులార! కలిసి దీవెనలిండు

విడిపోవు సమయమ్ము వడిగ వచ్చె

ఆకసమ్మున పొద్దు నలదె వెల్గుల రేఖ

దివ్యపథమెదుట తీరినిలిచె

బయలుదేరితి నేను వట్టిచేతులతోడ

కదలాడు గుండెలో కాంక్ష మిగిలె

పథకుల కాషాయ వసనమ్ము వలదు, నే

నుద్వాహ సుమమాల నురమునుంతు

ఆ. నడచు దారి లోన యిడుములే గల్గినీ
నిర్భయముగ వాని నిలువరింతు
సాగిపోదునోయి ఆగకెచ్చట, భీతి
మాట యెరుగకెపుడు మనసులోన

ఆ. ముగిసినంత యాత్ర, యగుపించు పడమటి
తార యాకసమున తకుకు మనుచు
రాజ వీధి లోన రాగమ్ము వినిపించు
కరుణ రసము నిండు స్వరములెవియో!!!

95

I WAS not aware of the moment when I first crossed the threshold of this life. What was the power that made me open out into this vast mystery like a bud in the forest at midnight!

When in the morning I looked upon the light I felt in a moment that I was no stranger in this world, that the inscrutable without name and form had taken me in its arms in the form of my own mother.

Even so, in death the same unknown will appear as ever known to me. And because I love this life, I know I shall love death as well.

The child cries out when from the right breast the mother takes it away, in the very next moment to find in the left one its consolation.

సీ. జీవలోకపు హద్దు చెరిగిపోయెనెపుడు?
ఎపుడు వచ్చితినిట కెరుగలేను!!!
విపినయామిని లోన, విరిబాలగా, నన్ను
వికసింప జేసె నే విశ్వ శక్తి?

నూతనత్వపు ఛాయ లేతావునన్ నాకు
తలపురాసీక యీ, ధామమందు,

నామరూపములేని యే, మహా ప్రేమయో!
అక్కున జేర్చె మా అమ్మ వోలె

ఆ. చరమ ఘడియల నను, కరుణతో జూచిన
ప్రేమ యిదియనిపుడు విదితమయ్యె!!!
జీవితమును ప్రేమచే యాదరించితి,
మరణమటులె నాకు మక్కువౌగ

ఆ. కుడి స్తనమ్ము తనకు యెడమైన, శిశువు,
తల్లిడిల్లి యేడ్పు దప్పిగొనుచు!!
యెడమ చన్ను, తల్లి, యిచ్చినంత మరల
ఊరడిల్లు తాను ఉనికి మరచి

96

WHEN I go from hence let this be my parting word, that what I have seen is unsurpassable.

I have tasted of the hidden honey of this lotus that expands on the ocean of light, and thus am I blessed – let this be my parting word.

In this playhouse of infinite forms, I have had my play and here have I caught sight of him that is formless.

My whole body and my limbs have thrilled with his touch who is beyond touch; and if the end comes here, let it come – let this be my parting word.

సీ. ఈలోకమును వీడి యేగునపుడు యిదె
చరమవాక్యమ్ముగా వరలనిమ్ము

నీదివ్య ధామమ్ము నిరుపమానంబనీ

నేగన్న సత్యమ్ము నిలువనిమ్ము

కమలహృదయములోని కమ్మని పూదేన

వెలుగు కడలి పైన విస్తరించు

ఆమధువును గ్రోలి అమృతమయుడనైతి

ననినన్ను తెలుపనీ యార్తి తోడ

ఆ. జగతి నాటకమున అగణిత రూపాలు,

అందునాడు పాత్ర నాచరించి,

రూప రహితుడైన లోకేశుగంటినే

సఖిల జీవులందు నలరునతని

ఆ. వాక్కు మనసు చేత వర్ణింప జాలని

ప్రభుని తాకి మేను పరవశించె

ఇదియె ఔను గాక తుదిశ్వాస, కానిమ్ము!

అతని మ్రోల విడుతు నసువు లైదు

97

WHEN my play was with thee I never questioned who thou wert. I knew nor shyness nor fear, my life was boisterous.

In the early morning thou wouldst call me from my sleep like my own comrade and lead me running from glade to glade.

On those days I never cared to know the meaning of songs thou sangest to me. Only my voice took up the tunes, and my heart danced in their cadence.

Now, when the playtime is over, what is this sudden sight that is come upon me? The world with eyes bent upon thy feet stands in awe with all its silent stars.

సీ. ఎవరునీవంచు నే నెన్నడడుగలేదు
వేళమరచి నీదు ఖేలలోన

సాగిపోయె బ్రతుకు, సందడిగా, నాడు,
బడియమన్నది లేదు వెరపు లేదు

తెలవారక మునుపె కలనుండి మేల్కొల్పి
చెలికానిగా, చేయి, చేతబట్టి,

పచ్చిక బీళ్ళలో పరుగుపందాలాట,
అడించితివి నన్ను తోడు నిలిచి

ఆ. నీవు ఆలపించు వేవేల గీతాల
అర్థమెరుగ కున్న, ఆలకించి,
రాగమందుకొనెను నాగొంతులీనమై
కరగీయాడెను యెద స్వరములందు

ఆ. ఇప్పుడు ఖేల ముగియ, నేమిజూతు నెదుట!
సృష్టిలో యపూర్వ దృశ్యమొకటి
"నీదు పదములందు నిలిపి చూపు, వంగె
కోటితారకలను కూడి జగతి"

I WILL deck thee with trophies, garlands of my defeat. It is never in my power to escape unconquered.

I surely know my pride will go to the wall, my life will burst its bonds in exceeding pain, and my empty heart will sob out in music like a hollow reed, and the stone will melt in tears.

I surely know the hundred petals of a lotus will not remain closed for ever and the secret recess of its honey will be bared.

From the blue sky an eye shall gaze upon me and summon me in silence. Nothing will be left for me, nothing whatever, and utter death shall I receive at thy feet.

సీ. కైసేతు నోటమి కంఠమాలగజేసి

ఎదురులేని విధికి ఎదిరి కాను!

అణగిపోవును నాదు అహమంత, తునియలై,

ప్రాణబంధము త్రెక్క బాధ తోడ

శూన్యమౌ హృదయాన దైన్యగీతిక విని

కరగి కన్నీరౌను గండ శిలలు

కమలమ్ము ముకుళించి కలకాలముండునా!

యెదలోతు నమ్మతమ్ము కదలి రాద.

ఆ. నీలినింగి నుండి నిశ్చబ్దముగ జూచి,

నన్నుజలుచు దివ్య నయన మొకటి!!

నాదియన్నదేది లేదొక కణమైన,

ప్రాణమిత్తు నీదు పదములందు!!!

99

WHEN I give up the helm I know that the time has come for thee to take it. What there is to do will be instantly done. Vain is this struggle.

Then take away your hands and silently put up with your defeat, my heart, and think it your good fortune to sit perfectly still where you are placed.

These my lamps are blown out at every little puff of wind, and trying to light them I forget all else again and again.

But I shall be wise this time and wait in the dark, spreading my mat on the floor; and whenever it is thy pleasure, my lord, come silently and take thy seat here.

సీ. బడలి, నా చుక్కాని విడిచినంతట, నీదు,
కరములన్ బడునంచు నెరుగుదోయి

కరణీయ మైతీరు, పరుగాట మానింక!
వ్యర్థమీయాతన వాదమేల!!

పట్టువిడు మనసా, భరియింపు మోటమి,
భాగ్యమని తలచు బడయు ఫలము!!

కొంత గాలి తాకి కొండెక్కు దివ్వెల,
వెలుగ జేయ జూతు తెలివి మరచి!!

ఆ. తెలివి గలిగి యిప్పుడు, నిలుతునీ మసకలో,
వేచియుండు నిచట పీఠముంచి!!
ఇచ్చ గల్గినప్పుడు వచ్చియీ పీఠకన్,
అభివసించు స్వామి ఆదరమున!!

100

I DIVE down into the depth of the ocean of forms, hoping to gain the perfect pearl of the formless.

No more sailing from harbour to harbour with this my weather-beaten boat.

The days are long passed when my sport was to be tossed on waves. And now I am eager to die into the deathless.

Into the audience hall by the fathomless abyss where swells up the music of toneless strings I shall take this harp of my life.

I shall tune it to the notes of forever, and, when it has sobbed out its last utterance,
lay down my silent harp at the feet of the silent.

సీ. అపురూప ముత్యమ్ము నాశించి, ఆకార

అజ్ఞలో దూకెద నడుగు వరకు

జీర్ణమౌ పడవలో బిన్న రేవుల యాత్ర

యెంతయున్ రుచిరాదు యింకపైన

అలలపై యాటలు ఆగిపోయెనెపుడౌ

అమృతజలభి నంత మౌదునింక

--

సాగర గర్భాన సంగీత సభలోన

నిశ్శబ్ద గానమ్ము నిండు చోట

ఆ. జీవితమను వీణ చేకొని, తంతుల

శృతిని జేతునమ్మత జతుల తోడ

చరమ గీతి పాడు తరుణమ్ము ముగియగా

వదలి వైతు నీదు పదములందు

101

EVER in my life have I sought thee with my songs. It was they who led me from door
to door, and with them have I felt about me, searching and touching my world.

It was my songs that taught me all the lessons I ever learnt; they showed me secret
paths, they brought before my sight many a star on the horizon of my heart. They
guided me all the day long to the mysteries of the country of pleasure and pain, and,
at last, to what palace gate have they brought me in the evening at the end of my
journey?

సీ. నిరతమన్వేషించు నిన్నె, నా గీతాలు

ఇల్లిల్లు గొనిపోవు నివియె నన్ను

నలువైపులదిరిగి నాలోకమును నేను

అనుభవించితి గీతమాలపించి

బ్రతుకులో పారాలు, అతిగూఢ మార్గాలు

నేర్చుకొంటిని పాట కూర్చినపుడె

హృదయ గగనమందు కదలు నక్షత్రాల

కనుముందు నిల్చెనీ గానలహరి

దినదినమ్ము నాకు దిక్కుబిగా నిల్చి

విప్పి జూపి పాట, వింతలెన్నో,

యిప్పుడు నిల్చె నన్ను యేదివ్యసాధంపు

గడపముందు యాత్ర గడిచి నంత!!!

102

I BOASTED among men that I had known you. They see your pictures in all works of mine. They come and ask me, "Who is he?" I know not how to answer them. I say, "Indeed, I cannot tell." They blame me and they go away in scorn. And you sit there smiling.

I put my tales of you into lasting songs. The secret gushes out from my heart. They come and ask me, "Tell me all your meanings." I know not how to answer them. I say, "Ah, who knows what they mean!" They smile and go away in utter scorn. And you sit there smiling.

సీ. నిన్నెరుగుదునంచు నెన్నియో జీరాలు

పలికి, గొప్పలుపోతి, పరుల చెంత

నిన్నునా కృతులందు కన్నవారలు, నన్ను

తెలుపుమెవ్వరంచు పలికినంత

వర్ణంప జాలక వాక్కు యుడిగిపోయె

దూషించి వెడలిరి తోటివారు

మందహాసితుడవై మారుమాటాడక

కూరుచుంటివి నీవు నేరకెదియు!!!

అ. నీదు కథల నన్ని నిత్యనూతనమైన

పాటలందు యెదిగి పాడుకొందు

గుండె నుండి పొంగు గుప్తమౌ పదముల

అర్థమేమనంచు అడిగి నంత,

అ. వీని భావమేమొ వివరింప లేనంటి,

యెరుక పరచు మార్గమెరుగ లేక!!

వెక్కిరించి నవ్వి వీడరందరు, నీవు,

నవ్వుచుండువచట నన్ను జూచి!!!

103

IN one salutation to thee, my God, let all my senses spread out and touch this world at thy feet.

Like a rain-cloud of July hung low with its burden of unshed showers let all my mind bend down at thy door in one salutation to thee.

Let all my songs gather together their diverse strains into a single current and flow to a sea of silence in one salutation to thee. Like a flock of homesick cranes flying night and day back to their mountain nests let all my life take its voyage to its eternal home in one salutation to thee.

సీ. ఒక్క వందనముతో దిక్కుల ప్రసరించి

ఇంద్రియమ్ముల తాక నిమ్ము భువిని

వానమబ్బుగ వంగి వందనమ్మొకమారు

గరుపనీ బుద్ధి, నీ గడపముందు

నాగానములు వేల రాగాలతో గూడి

సమ్మేళనమ్మైన సరిత వోలె,

నిర్వాణ జలధిలో నిశ్శబ్దముగ జేర,

అభివందనములివే అందుకొనుము

ఆ. ఎండ వాన లోన కొండకోనలెగిరి

గూడు తమిని జేరు కొంగలవలె

జీవ పారువమ్ము జేరగా తన యిల్లు

నాదు నమసులివియె నాథ నీకు

